

OPERA ŚLĄSKA
W BYTOMIU

Ludomir Różycki

Meduza

Opera fantastyczna w 3 aktach

PARTYTURA

Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

Narodowy
Instytut
Muzyki
i Tańca

Województwo
Śląskie

OPERA ŚLĄSKA
W BYTOMIU

Ludomir Różycki

Meduza

Opera fantastyczna w 3 aktach

Partytura

OPERA ŚLĄSKA
W BYTOMIU

Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

Narodowy
Instytut
Muzyki
i Tańca

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury w ramach programu „Muzyczny ślad”, realizowanego przez Narodowy Instytut Muzyki i Tańca.

Redakcja i opracowanie:

Maciej Tomaszewicz

Korekta wydawnicza:

Szymon Bywalec

Województwo
Śląskie

Opera Śląska jest instytucją kultury
Samorządu Województwa Śląskiego

Z naśladowcy przedzierzgnął się w eklektyka – w najlepszym znaczeniu tego wyrazu – i we własnej znów chadza skórze. Dziś już nie depce po piętach, jak dawniej Straussowi i innym niemiaszkom, lecz korzysta jedynie z dorobku muzycznego czasów dzisiejszych (będącego już własnością ogółu kompozytorów); z kombinacji kolorystyczno-orkiestrowej, z nowych środków ekspresji, z najnowszego sposobu posilkowania się polifonią itp., co go stawia na wyżynie dzisiejszej techniki, a zwłaszcza „Meduza”, jego już niezaprzeczoną własność stanowi. Natchnienie spontaniczne, płynące z głębi serca, wezbranego uczuciem, zakłęte w piękne, oryginalne i nastrojowe melodie, w złączeniu z formą świeżą i wykwiwną techniką nowoczesną – oto ciało i krew „Meduzy”, która dzięki nadzwyczajnemu bogactwu swej treści muzycznej i oryginalności zarówno melodyjnej, jak i formalnej, kto wie, czy nie będzie uważaną za „Hegirę”, od której w historii muzyki ojczystej rachować się będą lata odrodzenia opery polskiej i pozostawienia jej na wysokości współczesnej kultury muzycznej. Dotychczas bowiem u nas, w czasach po-Moniuszkowskich, były tylko kompromisy – dodajmy udatne – z niektórymi przedstawicielami muzyki nowoczesnej; w „Meduzie” zaś tkwi już na wskroś kultura muzyki zachodniej, wyzwolonej z zależności stylistycznej oraz oków tradycyjnej formy¹.

Choć z perspektywy ponad stu lat od premiery „Meduzy” jej szata brzmieniowa wydawać się może jednak mniej oryginalna niż pisał w swojej recenzji Aleksander Poliński, nie zmienia to faktu, iż dzieło to zasługuje na uwagę nie mniej niż pozostałe sceniczne dzieła Ludomira Różyckiego.

Pierwsze szkice dzieła powstały jeszcze w Berlinie w roku 1908, ostatecznie jednak swoją partyturę ukończył Różycki we Lwowie roku 1911. Kompozytor nawiązał współpracę z Cezarym Jellentą, pisarzem i krytykiem literackim, autorem dramatu fantastycznego „Meduza”, który w tamtym czasie cieszył się dużą popularnością. Na potrzeby „oper fantastycznej” – jak nazwał „Meduzę” Różycki – Napoleon Hirsband (bo tak brzmiały prawdziwe imię i nazwisko Jellenty) przygotował libretto dzieła, złożonego z prologu i dwóch aktów. Jako uwerturę do „Meduzy” Różycki wykorzystał jeden ze swoich wcześniejszych utworów – preludium symfoniczne „Mona Lisa Gioconda”, powstałe w roku 1911 we Lwowie (na podstawie fragmentu książki Dymitra Mereżkowskiego „Leonardo da Vinci. Zmartwychwstanie bogów”). „Meduzę” wystawioną w Warszawie 26 października 1912 roku przyjęto z jednej strony z wielkim uznaniem (czego dowodem jest entuzjastyczna recenzja Polińskiego), z drugiej – wytykano m.in. niepotrzebne zawilości i dłużyzny tekstu. Całość została wykonana pod batutą Pietra Ciminiego (który cyzelował operę w trakcie 32 prób!); partię Leonarda da Vinci kreował słynny, wiodący wówczas w Polsce tenor Ignacy Dymas, a w rolę Gasparę wcieliła się Miriam Wohl-Lewicka. Za reżyserię odpowiadał natomiast Mikołaj Lewicki. Łącznie odbyło się kilkanaście przedstawień. Być może Różycki nie zabiegał o zachowanie opery w repertuarze Teatru Wielkiego ze względu na swój wyjazd do Berlina.

Opera nie została nigdy wydana – na rynku pojawił się jedynie jej wyciąg fortepianowy (200 egzemplarzy) wydrukowany w Berlinie (przedsięwzięcie sfinansował Leopold baron Kronenberg nakładem firmy Ericha Oesterholdta). Rękopis niestety uległ zniszczeniu w czasie II wojny światowej w roku 1944.

Po zakończeniu działań wojennych Różycki przeniósł się do Katowic, gdzie postanowił podjąć się zrekonstruowania partytury opery – okazja była ku temu wyjątkowa, bo przypadała pięćsetna rocznica urodzin Leonarda da Vinci. Należy podkreślić, iż Różycki żywo interesował się kulturą włoską, wielokrotnie zwiedził Italię, a da Vinciemu poświęcił aż dwie kompozycje – „Monę Lisę Giocondę” oraz „Meduzę” (drugim najbardziej

¹Marcin Kamiński, *Ludomir Różycki. Opowieść o życiu i twórczości*, „Pomorze” Bydgoszcz 1987, s. 189.

cenionym przezeń twórcą był Michał Anioł – planował nawet założyć Międzynarodową Federację Sztuki jego imienia). W celu rekonstrukcji Różycki podjął kroki odnalezienia egzemplarza fortepianowego „Meduzy”, co szczęśliwie udało się dzięki pomocy Polskiego Radia, które wyemitowało stosowny komunikat na swej antenie dotyczący poszukiwań wyciągu fortepianowego. Różycki intensywnie pracował nad dziełem, wprowadzając szereg zmian, a pracę nad rekonstrukcją „Meduzy” zakończył na kilka dni przed swoją śmiercią 1 stycznia 1953 roku.

Świat muzyczny opery odpowiada treści dramatu: łączy w sobie elementy tak romantyczne, jak i fantastyczne. Choć akcja opery skupia się nade wszystko wokół dwóch postaci centralnych – wielkiego mistrza Leonarda oraz tyleż pięknej, co i do szpiku złej Gaspary – podskórnie można wysnuć z tej historii niemal baśniowy morał: wewnętrzna brzydota ściąga na człowieka nieszczęście, a jego niemoralna postawa zawsze zwraca się przeciw niemu. Kara musi zostać wymierzona nawet wtedy, jeśli ma oznaczać tragiczną śmierć. Gaspara zamierza wszak wykorzystać zakochanego w niej Leonarda do własnych celów: pragnie, by ten stworzył obraz, który dzięki pędzlowi mistrza rozśławi jej piękno na całym świecie, gwarantując jej tym samym nieśmiertelność. Gdy Leonardo w końcu przejrzy zamiary Gaspary, postanawia na płótnie zamiast pięknego oblicza utrwalić ją jako tytułową Meduzę:

Gaspara:

Wybrańcy bogów umierają młodo

Jeśli Meduzie dano mocą losów

W głazy zamieniać grozę ócz i włosów -

Ja zabić pięknem – mam od losów prawo,

Ja – ludzkich holdów ubóstwiana sławą!

(...)

Leonardo:

Prorocze słowa rzekłaś, świetna muzo!

Prędzej niż myślisz, zrównam cię z Meduzą,

Skończy się droga hańby i omamień,

Gdy sama siebie – zaklniesz w kamień...².

Poza wątkiem moralnym, to również opowieść o potędze sztuki, która potrafi wzbudzać tak piękno, jak i trwogę. Posiada ona moc pozwalającą wymierzać sprawiedliwość według woli artysty – boskiego posłańca obdarzonego geniuszem.

W zakresie wspomnianego wcześniej eklektycznego stylu Różyckiego, jaki słyszymy w „Meduzie”, z pewnością pobrzmiewają w nim echa włoskiego bel canta doby XIX wieku. Potwierdzają to zwłaszcza partie solowe, które charakteryzuje przede wszystkim kantylenowy rysunek linii melodycznej (szczególnie udany w tym zakresie jest duet Leonarda z Gasparą z II aktu dzieła, należący do najpiękniejszych fragmentów opery; pierwsze wejście chóru wydaje się wręcz anielskie, podobnie jak partia zakochanego w Gasparze Luiniego). W „Meduzie”

² Recenzja Henryka Opieńskiego, M. Kamiński, *Ludomir Różycki...*, s. 193. W oryginale tekstu pojawia się zwrot „zrównam się” – zostało poprawione na „zrównam cię” co bardziej odpowiada intencji tekstu.

bardzo wyraźnie słyhać również echa poematu „Mona Lisa Gioconda”, jeśli mowa o redakcji powojennej – zwłaszcza w II akcie dzieła Różycki w wyraźny sposób odnosi się do swojego preludium symfonicznego. W „Meduzie” kompozytor wykorzystał również tematy przewodnie, które towarzyszą poszczególnym bohaterom i scenom opery. Zgodnie z ówczesną konwencją dramatu muzycznego w „Meduzie” nie znalazło się miejsce dla ustępów tanecznych, w związku z czym Różycki usunął z dramatu Jellenty efektowną i dobrze napisaną scenę *czarowania wężów*³.

Maciej Tomaszewicz podjął się niezwykle trudnego zadania stworzenia autorskiej edycji dzieła na podstawie zachowanych źródeł, pochodzących z Biblioteki Uniwersytetu Warszawskiego.

Praca nad dziełem wiązała się z analizą opartą na łącznie czterech materiałach źródłowych: dwóch egzemplarzach rękopisu orkiestracji, wyciągu fortepianowym wydanym w Berlinie oraz opublikowanym osobno librecie Jellenty. Egzemplarze rękopisów z jednej strony uzupełniają się, z drugiej – wykluczają w niektórych miejscach dzieła pod względem instrumentacji. Zdaniem Macieja Tomaszewicza Różycki wkroczył na ścieżkę uproszczenia dzieła ze względu na sygnały, iż libretto charakteryzowało się niepotrzebnymi zawiłościami. Pierwotnie opera składała się z prologu, I aktu i II aktu – po wojnie Różycki zmienił budowę formalną opery ujmując ją w trzy akty, z czego prolog stał się aktem I, akt I – aktem II, a akt II – aktem III. Całość opery została wyraźnie skrócona w stosunku do oryginału. Główny ciężar dramatyczny opery oparty jest na II i III akcie dzieła. Pierwszy dalej spełnia rolę prologu, w którym poznajemy Gasparę, młodzieńca Luiniego (podkochującego się w głównej bohaterce) oraz Demelę (modelkę zakochaną z kolei w mistrzu Leonardzie i pragnącą zagłady Gasparę). Całość I aktu – na zasadzie kłamry zakończeniowej – wieńczy wejście chóru. Da Vinci poznajemy dopiero w akcie II. Mocno ograniczone zostały w nim sceny zbiorowe, jak i duet Leonarda i Gasparę, kompozytor skupił się natomiast na wyeksponowaniu wątków skupionych wokół cech charakteru i motywów działania głównych bohaterów, w związku z czym pobocznie zostaje potraktowana również postać Demeli. Akt III jest najbardziej rozbudowany, ale i czytelny pod względem prowadzonej narracji dramaturgicznej. Został zmieniony w najmniejszym stopniu: jest dowcipny na początku, podobny nieco do „Cyganerii” Pucciniego, natomiast silny kontrast następuje w końcowym scenach dzieła, gdy Gaspara pada martwa na ziemię, kiedy tylko zobaczy swoje przekłete przedstawienie autorstwa Leonarda.

Biorąc pod uwagę, że w latach 40. i 50. XX stulecia Różycki pracował nad takimi dziełami jak „Casanova” czy „Młyn diabelski” można przyjąć, iż poprzez nadanie „Meduzie” nowej, zwartej formy, pragnął uczynić to dzieło znacznie bardziej dostępnym dla szerokiej publiczności.

Według Macieja Tomaszewicza nie wiadomo, czy opera podczas swojej premiery w Warszawie została wykonana w języku polskim, czy niemieckim. Jego zdaniem wiele wskazuje na to, iż wybrano wówczas język niemiecki, ponieważ na wyciągu fortepianowym znajdują się jedynie śladowe dopiski jak należałoby podpisać tekst polski. W związku z prozodią języka polskiego konieczne było tym samym wprowadzenie przezeń zmian rytmicznych w ramach prowadzonej przez Różyckiego linii melodycznej.

Pozostaje wierzyć, iż niniejsza autorska edycja przyczyni się do wzrostu zainteresowania „Meduzą”, jak i twórczością Różyckiego, który w pełni zasłużył na miano jednego z najwybitniejszych polskich kompozytorów w zakresie dzieł scenicznych XX wieku. Jak do tej pory, od swojej premiery w 1912 roku w Warszawie, „Meduza” nie miała już szczęścia zagościć na żadnej scenie operowej. Najwyższy czas, by przywrócić ją do artystycznego życia⁴.

³ Adam Wieniawski, *Ludomir Różycki*, Warszawa Gebethner i Wolff, Druk. W.L. Anczyca i Spółki Kraków 1928, s. 24.

⁴ Poza wspomnianymi wcześniej pozycjami książkowymi, komentarz powstał również w oparciu o: Józef Kański, *Ludomir Różycki*, PWM 1955.

OBSADA

Soliści:

Leonardo da Vinci – tenor

Gaspara, słynna piękność szlacheckiego rodu – sopran

Demela, modelka – mezzosopran

Luini, młody szlachcic, brat Demeli – tenor liryczny

Rapsod, postać fantastyczna – baryton

Uczniowie Leonarda:

Antonio – baryton

Marco – tenor

Cesare – bas

Andrea – bas

Artyści, poeci, rycerze, szlachta, mieszczaństwo, kobiety, dzieci itd.

ORKIESTRA

3 Flety (3. wymiennie z Piccolo)

2 Oboje

2 Klarnety in B, A

Klarnet basowy in B

2 Fagoty

Kontrafagot

4 Waltornie in F

3 Trąbki in C

3 Puzony

Tuba

Kotły

Bęben wielki

Werbel

Trójkąt

Talerz wiszący

Talerze

Tam-tam

Dzwonki orkiestrowe

Dzwony rurowe

Fortepian

Celesta

Organy

Harfa

I Skrzypce

II Skrzypce

Altówki

Wiolonczele

Kontrabasy

Chór mieszany

Ludomir Różycki

Meduza

Opera fantastyczna w 3 aktach

PAWIA, W EPOCE LEONARDA DA VINCI. W dalekiej perspektywie majaczej ledwo widoczne szczyty Alp, - w bliźszej wielkie sady morelowe i brzoskwiowe, osypane puchami różowego kwiecia. Między niemi tu i ówdzie kępy strzelistych cyprysów, -w najbliższej wreszcie wieżycie kościołów i katedr. Na placu, wypełniającym scenę, skwer; pośrodku fontanna uwieńczona grupą Amora i Psyche, złączonych uściskiem, zasnutą bluszczami i kamelią. Dookoła wodotrysku ławy marmurowe, na których siedzą ludzie różnych stanów, upajając się wiosną i miłością. Przesuwają się w głębi pary i gromadki przechodniów. Pora przedwieczorna. Stopniowo się zmierzcha, a potem ściemnia.

Cezary Jellenta

Meduza

Ludomir Różycki

Andante con moto

1
Flute 2

3 Flute/Piccolo

1
Oboe 2
mp [molto espress.] *[mf]*

1
Clarinet in B \flat 2

Bass Clarinet in B \flat

1
Bassoon 2
p

Contrabassoon

1
Horn in F 2
[mp] c. sord.

3
Horn in F 4
[mp] *p*

1
Trumpet in C 2
p

3 Trumpet in C

1
Trombone 2

Bass Trombone
Tuba

Timpani

Harp
[mf]

Andante con moto

Violin I
[div.] *p*

Violin II
[div.] *p*

Viola
p *div.*

Violoncello
p

Double Bass
p *div.*

11

Fl. *pp*

Fl. *pp*

Bsn.

Hn. [s. sord]

Hn. [s. sord]

C Tpt. [s. sord.]

Hp. gliss.

Choir *p*
Ach wi-taj Wio-sno, pa-chną-ce ściel ko-bier-ce sly-szy - cie sło - wi-ka śpiew, sly

T. *p*
Ach wi-taj Wio-sno, pa-chną-ce ściel ko-bier-ce sly-szy - cie sło - wi-ka śpiew, sly

Vln. I [div.] *[pp]*

Vln. II

Vla.

Vc.

Db.

19 *poco rit.*

Fl. *mf*

Fl. [*mf*]

Ob. [*mf*]

Cl. *mf*

Bsn. [*mf*]

Hn. [*mf*]

Hn. [*mp*]

C Tpt. [*mf*]

C Tpt. [*mf*]

Choir
 szy - cie bi - ja - ce ser - ce sły - szy - cie?
 szy - cie bi - ja - ce ser - ce sły - szy - cie wio - sny, wio - sny czar_____ sły -

Vln. I (8) *poco rit.* *mf*

Vln. II *mf*

Vla. *mf*

Vc. *mf*

Db. [*mf*]

rit. A tempo

24

Fl. [cresc.] f

Fl. [cresc.] f

Ob. [cresc.] f [mp] espress.

Cl. [cresc.] f

Bsn. [cresc.] f

Hn. f

Hn. f

C Tpt. cresc. f

C Tpt. cresc. f

Tbn. [mf] cresc. f

B. Tbn. [mf] cresc. f

Timp. f

Tri. p

Choir
 sly - szy - cie wio - sny szal! Ach wi - taj wio - sno
 szy - cie sly - szy - cie wio - sny szal! p Ach wi - taj wio - - - sno

Vln. I [cresc.] f p

Vln. II [cresc.] f p

Vla. f div. p

Vc. f p

Db. [cresc.] f p

29

Ob.

Bsn.

Tri.

Choir

Ach
Bzów

mf

Ach

wi-taj - cie wi-taj - cie

zmar - twych wsta - nie E - ro - sa zdradli-wy czar wziął kró - lo -

+ morm.

+ morm.

Vln. I

Vln. II

Vla.

div.

Vc.

pizz.

arco

Db.

34

Ob.

[mp]

Hn.

[mp]

cresc.

Hp.

[p]

Choir

wa - nie E - ro - sa czar

Ach

mf

p

Ach

E - ro - sa zdradli-wy czar wio-sny

cresc.

cresc.

cresc.

cresc.

cresc.

cresc.

Db.

cresc.

This page of a musical score (page 7) includes the following parts and details:

- Woodwinds:** Flute (Fl.), Oboe (Ob.), Clarinet (Cl.), Bass Clarinet (B. Cl.), Bassoon (Bsn.), Horns (Hn.), and Trumpets (Tri.).
- Brass:** Horns (Hn.), Trumpets (Tri.), and Trombones (Db.).
- Keyboard:** Harp (Hp.).
- Strings:** Violins I (Vln. I), Violins II (Vln. II), Viola (Vla.), Violoncello (Vc.), and Double Bass (Db.).
- Choir:** A choir part with lyrics in Polish.
- Musical Details:** The score is in 3/4 time with a key signature of three flats (B-flat, E-flat, A-flat). The tempo is marked *ff* (fortissimo). The woodwinds and strings play a melodic line, while the brass and harp provide harmonic support. The choir sings the lyrics: "Ach wi - taj Wio - sno, pa - chną - ce ściel - ko - bier - ce sły - szy - cie sło -".

44

Fl.

Fl.

Ob.

Cl.

B. Cl.

Bsn.

Hn.

Hn.

Tri.

Hp.

Choir

Vln. I

Vln. II

Vla.

Vc.

Db.

wi - ka trel sły - szy - cie E - ro - sa ser - ce?

Ach Niech z/wszyst - kich za - brzmi ton Hej - nał wio - sen - ny

wi - ka trel sły - szy - cie E - ro - sa ser - ce?

Ach

p

[mp]

[pp]

p

mf

p

[p]

[p]

[p]

[p]

pizz.

51 **Giacoso** **Allegretto**

Bsn. Hn. Hp. Luini Choir Vln. I Vln. II Vla. Vc. Db.

Ach! morm. Niech za-brzminam Wi-taj-cie! Wi-taj-cie!

[za sceną. Zdala rozlegają się dźwięki mandoliny i serenada]

Giacoso *pizz.* *f* *p* **Allegretto**

61

Luini Vln. I Vln. II Vla. Vc. Db.

Kie-dy Ba-ti stę fa-la schlo-nę-ła spie-nio-nej na wio snę rze - ki Pię-kna Pa-o-la wełzach to-nę-ła "Ach, jak-że da-

poco rit.

70

Fl.

Ob.

Bsn.

C Tpt.

C Tpt.

Hp.

Luini

le - ki!" A gdy na - za - jutrz li - to - sny Gui - do po - cie - szać przy - szedł rze - wne u - ści - ski w/po dzie - - ce do - stał

poco rit.

Vln. I

Vln. II

Vla.

Vc.

Db.

81

A tempo

Hp.

Luini

już ra - zemi - dą Ach! już ra - zem i - dą Ach! jak - że bli - ski A gdy na - za - jutrz li - to - sny Gui - do po -

[pizz.]

A tempo

Vln. I

Vln. II

Vla.

Vc.

Db.

col canto

91 **A tempo** **molto rit.**

Hp. *f*

Luini

cie - szać przy - szedł rze - wne uś - ci - ski w/po dzie - ce do - stał już ra - zem i - dą Ach! już ra - zem i - dą Ach! jak - że

molto rit.

Vln. I *f* [*p*]

Vln. II *f* [*p*]

Vla. *f* [*p*]

Vc. *f* pizz. [*pizz.*] [*p*]

Db. *f* [*p*]

101 **A tempo** **accel.** **Moderato [in tempo]**

Hp. *f* *mf*

[Na balkonie zjawia się Gaspara w bieli - słucha z uwagą dźwięków serenady. Luini staje przed samym balkonem i rzuca jej pęk kwiatów].

Luini

bli - ski! Pię - kna Gas - pa - ro jak - bia - ła ró - za

accel. **Moderato [in tempo]**

Vln. I *pp* *f* *p* *f* *p* *f*

Vln. II *pp* *f* *p* *f* *p* *f*

Vla. *pp* *f* *p* *f* *p* *f*

Vc. *pp* *f* *p* *f* *p* *f*

Db. *pp* *f* *p* *f* *p* *f*

113

Fl. *rit.*

Ob. *p*

Hp. *p*

Luini *rit.*

cze - mu w/bal - ko - nie tym sa-mo-tnietkwisz? Le - piej by by - ło gdy - byś z/pod - mu - rza won - ną gli - cy - nią pię - ła się wzwyż

Vln. I *pizz.*

Vln. II *pizz.*

Vla. *pizz. div.*

Vc. *arco*

Db. *pizz.*

p

125

Cl. *[p]*

Bsn. *[p]*

Glock.

Hp. *p*

Gaspara (uśmiechnięta przechyla się ku ulicy, rozsypując kwiaty)

Ach, chę - tnie wasz - mość pa - no - wie jak won - ne ros - ła - bym krze i

Vln. I *arco*

Vln. II *p arco*

Vla. *p [arco]*

Vc. *p*

Db. *p*

133

Fl. *[p]*

Cl.

B. Cl. *pp*

Bsn. *pp*

Glock.

Hp.

Gaspara
w pię - kne gli - cy - nii pa - ko - wiez mie ni - ła bym, z mie ni - ła war - ko - cze swe

Vln. I *ppp* *8va*

Vln. II *ppp*

Vc.

Db.

Detailed description: This is a page of a musical score, page 133. It features a variety of instruments and a vocal line. The instruments include Flute (Fl.), Clarinet (Cl.), Bass Clarinet (B. Cl.), Bassoon (Bsn.), Glockenspiel (Glock.), Harp (Hp.), Gaspara (likely a guitar or similar stringed instrument), Violin I (Vln. I), Violin II (Vln. II), Violoncello (Vc.), and Double Bass (Db.). The score is written in a key signature of three sharps (F#, C#, G#) and a common time signature. The vocal line has lyrics in Polish. The dynamics range from *ppp* (pianississimo) to *pp* (pianissimo). The Flute part starts with a *[p]* dynamic and has several slurs. The Clarinet, Bass Clarinet, and Bassoon parts have *pp* dynamics. The Harp part has a complex, rhythmic accompaniment. The Violin I and II parts have *ppp* dynamics. The Violoncello and Double Bass parts have *pp* dynamics. The Glockenspiel part has a simple, rhythmic accompaniment. The Gaspara part has a simple, rhythmic accompaniment. The vocal line has lyrics in Polish: "w pię - kne gli - cy - nii pa - ko - wiez mie ni - ła bym, z mie ni - ła war - ko - cze swe".

141 **Poco piu Lento** **Tempo I**

B. Cl. *mfppp*

Tbn. *pp*

B. Tbn. *pp*

Hp.

Gaspara

Luini Tak, chę - tnie wasz - mość pa - no - wie *p*

Poco piu Lento **Tempo I** Pię - kna Gas - pa - ro jak - bia - ła ró - za cze - mu w/bal

Vln. I *pizz.*

Vln. II *[p] pizz.*

Vla. *[p] pizz.*

Vc. *[p] pizz.*

Db. *[p] pizz.*

152

Hp. *[pp]*

Luini ko - nie tym sa - mo - tnietkwisz? Le - piej by by - ło gdy - byś z/pod - mu - rza won - ną gli - cy - nią

Choir

Vln. I *[arco] pp [div.] [unis.]*

Vln. II *[arco] pp [div.]*

Vla. *div.*

Vc. *[arco] pp [div.]*

Db. *pp*

161 [Amoroso], Moderato in tempo

Ob. *p*

Hp.

Gaspara *p* (kokietyryjnie)

Luini *p* Ja - ko pa - chną - ce gli - cy - nii pą - ko - wie ko - sy zło - ci - ste ra - da - bym pleść,
 pię - ła się wzwyż

Vln. I *p*

Vln. II *p*

Vla. *p* [arco]

Vc. *p*

Db. *p*

168

Ob. *f*

Gaspara *f*

Luini *f* Lecz, ach! po - wiedz - cież, wasz - mość pa - no - wie któż na gli - cy - nii śpie - wał - by cześć? Ach, jak - że sro - gą, sro - gą o - fia - rę za do - broć mo - ją mu

Vln. I *p*

Vln. II *p*

Vla. *p*

Vc. *f*

Db. *f* *pizz.* [*p*]

175

Ob. *f*

Cl. *f*

B. Cl. *mf*

Bsn. *p* *mf* *f*

Hn. *f*

Hn. *f*

Timp. *f*

Gaspara
 sia-ła-bym nieść Ach!nie za wie-le to na o-fia-rę któż na gli-cy-nii śpie-wał-by cześć? Ach_ któż stro - ił-by dla mnie gi-ta-rę?

Vln. I *f* *f*

Vln. II *f* *f*

Vla. *f* *f*

Vc. *f* *f*

Db. *f* arco

rit. .

182

Lento **molto rit.** **Tempo primo**

Fl. *ff*

Ob. *ff*

Cl. *ff*

Bsn. *ff*

Hn. *f* *ff* *mf*

C Tpt. *ff* *mf* *mf*

Tbn. *ff*

B. Tbn. *ff*

Timp. *ff*

Hp. *ff*

Gaspara

Któż na gli-cy - nii śpi - wał - by cześć? Chcesz mnie w/roz - ko - szy os - nuć mi - ra - ze

Lento **molto rit.** **Tempo primo**

Vln. I *ff* *mf*

Vln. II *ff* *mf pizz.*

Vla. *ff* *mf*

Vc. *ff* *mf*

Db. *ff* *mf*

Allegro agitato

188

Fl. *pp*

Ob. *mf*

B. Cl. *pp*

Bsn. *pp*

Hn.

C Tpt. *f*

C Tpt. *f*

Hp. *mf*

Gaspara
Chcesz mnie wmi - ło - snym spa - lić po - ża - rze

Demela
(Z końcówką zwrotką po prawej stronie ulicy zjawia się Demela, która z natężoną uwagą przysłuchuje się rozmowie Gasparę z Luinim i z gestem groźby śpiewa) *f* (wskazując na Gasparę)
Czy po-zna pię-kna Pa - ni

Vln. I *pp* pizz. *f*

Vln. II *pp* pizz. *f*

Vla. *pp* pizz. *f*

Vc. *pp* pizz. *f* arco

Db. *pp* pizz. *f* arco

Allegro agitato

198 **Ancora piu mosso**

Bsn. *mf*

Hn. *mf*

Hn. *mf* (Do Luinięgo)

Demela
Tych, co się dla niej w/szkar-ła - tnej fa - li krwi_swej ską - pa - li się? — Jak ty, o - ni tu

Ancora piu mosso

Vln. I *fff*

Vln. II *fff*

Vla. *fff*

Vc. *sfz* *fff*

Db. *sfz* *fff*

211

Hn. *mf*

Hn. *mf*

Demela
błą - dzą, pi - ja - ni gnie - wem, zą - dzą zem - sty, sza - łu pie-szczot, a

Vln. I *mf*

Vln. II *mf*

Vla. *mf*

Vc. *sfz* *sfz*

Db. *sfz* *sfz*

221

Ob. *f*

Cl. *f*

B. Cl. *f*

Bsn. *f*

Hn. *f*

Hn. *f*

C Tpt. *f*

C Tpt. *f*

Tbn. *p* *f*

B. Tbn. *p* *f*

Timp. *p*

Demela
w/rę-ku krwa-wy brze - szczot. Prze-klę - ta bądź! Wi - dzie wie - dźma i

Luini
f(z wściekłością)
Milcz!

Vln. I *f*

Vln. II *f*

Vla. *f*

Vc. *sfz* *f*

Db. *sfz* *f*

Meno mosso

234

FL. *f* *p*

Ob. *f* *sfz* *f*

Cl. *f* *sfz* *f*

B. Cl. *f* *poco a poco cresc.* *ff* *sfz* *f*

Bsn. *f* *f*

Hn. *f* *f*

Hn. *f* *f*

Demela
 cie - bie gnę - bi! Nie mi-nie cię szpon ja - strzę - bi! O ni - gdy!
 (Chwyta lutnię i pod balkonem śpiewa z namiętną prośbą)

Lutni
 Milcz - ze! A-ni sło-wa!
Meno mosso

Vln. I *f* *poco a poco cresc.* *ff* *ff*

Vln. II *f* *poco a poco cresc.* *ff* *ff*

Vla. *f* *poco a poco cresc.* *ff* *ff*

Vc. *f* *poco a poco cresc.* *ff* *ff* *pizz.* *p*

Db. *f* *poco a poco cresc.* *ff* *ff* *pizz.* *p*

245 **Quasi lento, con calore**

Fl. *[mf]*

Bsn. *[p]*

Hp. *f*

Luini
Ga-spa-ro? W tę noc na-mię-tną słu-chaj czy ser-ca to jest tę - tno W tę noc na-mię-tną O pię - kna Da - mo

Quasi lento, con calore

Vln. I *f* pizz. arco

Vln. II *f* pizz. arco

Vla. *f* pizz. arco

Vc. *f* arco *trem.*

Db. *f* pizz.

254 **rall. . . . Amorosamente, moderato in tempo**

Timp. *p* *pp*

Gaspara *p*

Luini
ci-che tak sa-mo i bez-li - to - sne Ja-ko pa-chną-ce gli - cy-nii pą-ko-wie ko-sy zło-ci-ste

rall. . . . Amorosamente, moderato in tempo

Vln. I *p* *pp* *p*

Vln. II *p* *pp* *pp*

Vla. *p* *pp* *pp*

Vc. *p* *pp* *pp* *div.*

Db. *p* *pp*

263

Ob.

Cl.

Bsn.

Timp.

Hp.

Gaspara

Luini

Vln. I

Vln. II

Vla.

Vc.

Db.

ra - da - bym pleść, Lecz, ach! po - wiedz - cież, wasz - mość pa - no - wie ktoś na gli - cy - nii śpie - wał - by cześć

(Upojony)

Ga - spa - ro! O cu - dzie!

[p]

mf

cresc.

[mf]

[f]

mf

cresc.

mf

cresc.

mf

cresc.

[arco]

mf

cresc.

270

Fl. *ff*

Fl. *ff*

Ob. *ff*

Cl. *ff*

B. Cl. *ff*

Bsn. *ff*

Hn. *ff*

Hn. *ff*

C Tpt. *ff*

C Tpt. *ff*

Tbn. *ff*

B. Tbn. *ff*

Timp.

Demela *ff*

Ach! _____ z/u -

Vln. I *ff* marcato

Vln. II *ff* marcato

Vla. *ff* marcato

Vc. *ff* marcato

Db. *ff* marcato

6

3

3

273

Moderato sostenuto

FL.

FL.

Ob.

Cl.

B. Cl.

Bsn.

Hn. *ff*

Hn. *ff*

C Tpt. *ff*

C Tpt. *ff* con sord.

Tbn.

B. Tbn. *ff*

Timp. *ff*

Demela ro - ków jej szy - dzę! To źmi - ja! Tej strzy-dze o-fiarza ma - io! więc się - ga

Moderato sostenuto

Vln. I *f*

Vln. II *f*

Vla. *f*

Vc. *f*

Db.

279

Ob.

Cl.

B. Cl.

Hn.

Demela

my_ ślą zu - chwa-łą Kę - dy I - ta-lii chlu-ba prze-czy - sta, Du - sza gwia - ździ - sta! Vin - cie - mu

Vln. I

Vln. II

Vla.

Vc.

285

Allegro con moto

Ob.

Cl.

B. Cl.

Bsn.

Demela

spo - kój ra-da za - ma - cić I w prze-paść zra - cej tęs - kno ty strą - cić. Nim na ge - niu - sza

Allegro con moto

Vln. I

Vln. II

Vla.

Vc.

Db.

294 **poco rit.**

Fl. *sfz*

Ob. *sfz*

Cl. *sfz*

B. Cl. *3*

Bsn. *2.*

Hn. *sim.*

Demela
u - czy-nisz za - mach, po-stra-dasz wie - dźmo zło-wro-gą si - łą! My Ci po - ka - żem w/cmen - tar - nych

Vln. I **poco rit.**

Vln. II

Vla.

Vc. *3* *pp*

Db. *pp*

303 **rall.** **Andante, [molto] tranquillo**

Ob. **[sfz]**

B. Cl.

Bsn. **pp**

Hn. **+**

Hp. **pp**

Gaspara **p**

Demela **rall.** **Andante, [molto] tranquillo**

bra - mach słod - kie - go Fol - ca świe - żą mo - gi - łą.

W/mej du - szy spo - kój dziś go -

Vln. I **[pp]**

Vln. II **[pp]**

Vla. **[div.] pp**

Vc. **[div.] pp**

Db. **[sfz] p** **div.** **pizz.** **arco** **pp**

311 **rit. . . .**

Fl. **pp** **pp**

Cl. **p**

Gaspara **8**

ści Mi - strza nie dot - knie szpon mi - ło - ści w/ge-niu - szu zbro - i po - kus się nie bo - i

rit. . . .

Vln. I **mf**

Vln. II **mf**

Vla. **mf**

Vc. **mf**

Db. **pizz.** **arco** **pp**

320 - Allegro maestoso, marziale

Bsn. *sfz*

Cbsn. *sfz*

Hn. *f*

Hn. *f*

C Tpt. [s. sord.] *f*

C Tpt. *f*

Tbn. *f*

B. Tbn. *f*

Glock. *f*

Orch. Bells *f*

Pno. *mf* *cresc.* *fff*

Choir

Rozlegają się dzwony, tłum się zbiera [...] Scena zapełnia się tłumem, zbliża się orszak. Stopniowo głosy dzwonów i wieżyc kościelnych i echa wieczornej wrzawy, śpiewów, rozmów i nawoływań, wzmagają się i zlewają z sobą, tworząc gromką symfonię miejskiego podnieconego nastroju.

Od cyr-kla i kie - lni tą pieś-nią ni-sie - ni na świat i - dziem

Od cyr-kla i kie - lni tą pieś-nią ni-sie - ni na świat i - dziem

Allegro maestoso, marziale

Vln. I *fff* pizz.

Vln. II *fff* pizz.

Vla. *fff* pizz.

Vc. *fff* pizz.

Db. *fff*

327

Fl.

Ob.

Cl.

B. Cl.

Bsn.

Cbsn.

Hn.

Hn.

C Tpt.

C Tpt.

Tbn.

B. Tbn.

Timp.

Glock.

Orch. Bells

Choir

Vln. I

Vln. II

Vla.

Vc.

Db.

żyć. — Jak goś - cie we - sel - ni, jak wład - cy u - dziel - ni na świat i - dziem żyć W/dzień sta - wim pa

żyć. — Jak goś - cie we - sel - ni, jak wład - cy u - dziel - ni na świat i - dziem żyć W/dzień sta - wim

arco

pizz.

arco

arco

333

Fl.

Fl.

Ob.

Cl.

B. Cl.

Bsn.

Cbsn.

Hn.

Hn.

C Tpt.

C Tpt.

Tbn.

B. Tbn.

Timp.

B. D. Cymbals

S. D.

Orch. Bells

ła - ce, gdzie ło - ża za - sła - ne, nie trze - banam śnić
gdzie ło - ża nie trze - ba nam śnić! W/zmierzch mi - łość ko - ła - ce, w/noc tu - lim ra - ga - zżę nie trze - ba nam

Vln. I

Vln. II

Vla.

Vc.

Db.

pizz.

[pizz.]

pizz.

pizz.

339

FL.

Ob.

Cl.

B. Cl.

Bsn.

Cbsn.

Hn.

C Tpt.

Tbn.

B. Tbn.

B. D. Cymbals

S. D.

Glock.

Orch. Bells

Choir

Vln. I

Vln. II

Vla.

Vc.

Db.

śnić

Gdyż/pier-wszą au - ro - rą nasz za - pał od - bio - rą, za - we - zwij:czart bierz!

Do - bro - dziej, nasz, Mo - ro, już

[arco]

[pizz.]

[pizz.]

345 Poco piu lento

Fl. *[sf]* *[sf]* *[sf]*

Ob. *[sf]* *[sf]* *[sf]*

Cl. *[f]* *[sf]* *[sf]* *[sf]*

Bsn. *[mf]*

Cbsn. *[mf]*

Hn. *[mf]* *[mf]* *[mf]* *[mf]* *[mf]* *[mf]* *[ff]*

Hn. *[mf]* *[mf]* *[mf]* *[mf]* *[mf]* *[mf]* *[ff]*

C Tpt. *[f]* *[ff]*

C Tpt. *[ff]*

Tbn. *[f]* *[mf]*

B. Tbn. *[f]* *[f]*

Timp. *[f]*

B. D. Cymbals *[f]*

Orch. Bells *[mf]*

Choir

gru-chać nie sko-ro, za - we - zwie czartbierz! Wra - ca-my do mło-ta, mar - mu - ru i zło ta, dla mia - sta stu wieź! Od

Poco piu lento

Vln. I

Vln. II

Vla.

Vc.

Db.

Tutta la forza, marcato ben tenuto

353

Fl.

Fl.

Ob.

Cl.

Bsn.

Cbsn.

Hn.

Hn.

C Tpt.

C Tpt.

Tbn.

B. Tbn.

Timp.

B. D. Cymbals

Tri.

Choir

Vln. I

Vln. II

Vla.

Vc.

Db.

cyr-kla i kiel-ni jak goś-cie we - sel - ni na świat i - dziem żyć!

Tutta la forza, marcato ben tenuto

362

FL.

Fl.

Ob.

Cl.

B. Cl.

Bsn.

Cbsn.

Hn.

Hn.

C Tpt.

C Tpt.

Tbn.

B. Tbn.

Timp.

Tri.

Vln. I

Vln. II

Vla.

Vc.

Db.

Detailed description: This page of a musical score, numbered 362, contains 18 staves for various instruments. The Flute (FL.) and Violin I (Vln. I) parts feature complex rhythmic patterns with many sixteenth and thirty-second notes. The Oboe (Ob.) and Clarinet (Cl.) parts have more melodic lines with some slurs. The Bass Clarinet (B. Cl.) and Bassoon (Bsn.) parts consist of long, sustained notes. The Contrabassoon (Cbsn.) part has a similar sustained character. The Horns (Hn.) and Trumpets (C Tpt.) parts have rhythmic patterns with some slurs. The Trombones (Tbn. and B. Tbn.) parts have long, sustained notes. The Timpani (Timp.) part has a steady, rhythmic pattern. The Triangle (Tri.) part has a simple, rhythmic pattern. The Violin II (Vln. II) and Viola (Vla.) parts have melodic lines with some slurs. The Violoncello (Vc.) and Double Bass (Db.) parts have long, sustained notes.

Sala kolumnowa pałacu, dekorowanego przez Leonarda, zamieniona na pracownię. Ostatnie chwile nocy. W półmroku widać szkice na ścianach i oparte o ściany, kryte bogato rznietymi okładzinami. Wazony marmurowe, maski gipsowe, popiersia; na ciężkim dębowym stole księgi, złote posążki, manuskrypta. Nieład połączony z przepychem i bogactwem kolorów, makat i gobelinów. Podium do pozowania, a na niem fotel wygodny. Nieco w głębi na tęgich stalugach obraz w kształcie szafy, dającej się zamykać, a nadto zasłaniając sztuką niebieskiej, złotem tkanej materii. Leonardo śpi w wyokim fotelu. Podczas prologu wewnątrz sceny jest przysłonięte zlekką obłokiem, a przed nim postać fantastyczna Rapsoda, zwrócona ku śpiacemu.

Cezary Jellenta

Meduza - II Akt

Ludomir Różycki

Moderato

1 Bassoon
2

1 Trombone
2

Bass Trombone
Tuba

Timpani

Rapsod

W/tej ci - szy mó - wi do mnie Bóg: Gdyś wszy - stkie świa - ty wie - dzy zmógł, Prze - sta - łoś być czło - wie - kiem

Organ

Moderato

Violin II

Viola

Violoncello

Double Bass

7

Hn. *pp* *poco rall.* *Grave e sostenuto*

C Tpt. *p*

C Tpt. *p*

Tbn. *pp* *p*

Tba. *pp* *p*

Rap.
je-steś jak Stwór-ca, co wie, jak da-le-kiem jest dzie-ło od je-go myśl-li Pierz-chła twa ra-dość na

Org.

Vln. II *poco rall.* *Grave e sostenuto*

Vla. *poco rall.* *Grave e sostenuto*

Vc. *mf* *pp*

Db. *mf* *pp*

12

Bsn.

C Tpt.

C Tpt.

Tbn.

Tba.

Timp.

Hp.

Rap.

Vln. II

Vla.

Vc.

Db.

16

Bsn.

Hn.

C Tpt.

C Tpt.

Tbn.

Tba.

Rap.

Org.

Vln. II

Vla.

Vc.

Db.

mf

p

p

p

p

czar-nych,krwa-wychsmug Wszy-stko co stwo-rzysz choć-by naj-ła-skaw-sze przed To-bą pro-mie - nne Mu - zy szły

23

Fl.

Ob.

Bsn.

C Tpt.

C Tpt.

Tbn.

Tba.

Timp.

Rap.

Vln. I

Vln. II

Vla.

Vc.

Db.

Nio - sąc Twej du - szy plód, Ja - ko dzie - wię - ciu księ - ży - ców sznur

30

Ob. *mf* *mf* *pp* *mf* *pp*

Cl. *mf* *mf* *pp*

B. Cl. *mf* *pp*

Bsn. *mf* *pp* *pp*

Cbsn. *mf* *pp*

C Tpt.

C Tpt.

Tbn.

Tba.

Timp.

Rap. zło - ty wy-prze-dza dzie cię-cia ród Spo - wi - te bę - dzie w/o - smę - tne mgły

Vln. I *p* *pp*

Vln. II *p* *pp*

Vla. *p* *pp*

Vc. *p* *ppp* *pp*

Db. *p* *ppp* *pp* div.

40

Fl. *pp*

Ob. *pp*

Cl. *pp*

Bsn.

Tbn. *f* [na scenie]

Hp. [*p*]

Rap.

I bez-gra - ni - czne mo - rza tęs - kno - ty.

Vln. I

Vln. II

Vla.

Vc.

Db. *pp*

49

[na scenie] *f* *ff*

Maestoso

Hn. *ff* *pp*

C Tpt. *ff*

Tbn. *ff*

Tba. *ff*

Choir *ff* [za sceną] I od - tąd bę - dziesz na świe - cie sam, w/za - cza - ro -

Maestoso od - tąd bę - dziesz na świe - cie sam, w/za - cza - ro -

Vc.

Db.

60 **Poco più mosso**

Fl. *mp*

Ob. *mp*

Cl. *mp*

Bsn. *mp*

Hn. *mp*

Hn. *mp*

C Tpt.

C Tpt.

Tbn.

Tba.

Choir *[mp]*

wa - ny ge - niu - szu chram Nie wej - dzie ni - gdy gmin po - u - fa - ły,

wa - ny ge - niu - szu chram

Poco più mosso

Vln. I *mp*

Vln. II *mp*

Vla. *mp*

Vc. *mp*

Db. *mp*

67

FL. *f* *p*

FL. *f* *p*

Ob. *f* *p*

Cl. *f* *p*

B. Cl. *f* *p*

Bsn. *f* *p*

Hn. *f* *p*

Hn. *f* *p*

C Tpt. *mp* [*mf*]

Tbn. [*mf*] [*p*]

Tba. [*mf*] [*p*]

Timp. [*mf*] [*p*]

Choir
 Mo - dlić się bę - dzie do two - jej chwa - ty I ko - rnie klę - kać u

Vln. I *f* *p*

Vln. II *f* *p*

Vla. *f* *p*

Vc. *f* *p*

Db. *f* *p*

Affrettando

73

Fl. *f* *ff* rit. . . .

Fl. *f* *ff*

Ob. *f* *ff*

Cl. *f* *ff*

B. Cl. *f* *ff*

Bsn. *f* *ff*

Hn. *f* *ff*

Hn. *f* *ff*

C Tpt. *f* *ff*

C Tpt. *f* *ff*

Tbn. [*mf*] [*p*] *ff*

Tba. [*mf*] [*p*] *ff*

Timp. [*mf*] [*p*] *f*

Choir
 spi - żo - wych wrót — lecz oł - tarz - du - sza, oł - tarz cud zo - sta - nie nie - wi - dział - ny jak mi - sa
 lecz oł - tarz - du - sza, oł - tarz cud zo - sta - nie nie - wi - dział - ny jak mi - sa

Vln. I *f* *ff* rit. . . .

Vln. II *f* *ff*

Vla. *f* *ff*

Vc. *f* *ff*

Db. *f* *ff*

div.

A tempo **Poco tranquillo, quasi lento**

80

Fl.
 Fl.
 Ob.
 Cl.
 B. Cl.
 Bsn.
 Hn.
 Hn.
 C Tpt.
 C Tpt.
 Tbn.
 Tba.
 Cym.

Choir

Gra - la Tak pu - char two - jej du - szy

Gra - la

A tempo **Poco tranquillo, quasi lento**

(8)

Vln. I
 Vln. II
 Vla.
 Vc.
 Db.

mf
 mf
 p
 p
 p
 pizz.

89

Ob.

Cl.

Choir

mszal - ny nie - chaj dy - mi ku nie - bu i/w nie - bie się spa - la!

Vln. I

Vln. II

Vla.

Vc.

Db.

mf *pp* *sfz* *sfz*

Moderato, come prima

98

Tbn.

Rap.

A dzie - la two - je bę - dą jak Chry - stu - sa ciec - nie, jak sza - ty je - go krwa - we i świę - te drze - wo krzy - ża,

Org.

Vla.

Vc.

Db.

pp *pp* *pp*

103

Ob. *p*

B. Cl. *p*

Bsn. [*p*]

Tbn.

Rap. *mf*

Org.

Vln. I *mf*

Vln. II [*p*]

Vla.

Vc.

Db.

choć się roz - py - łą zni-kną - po-mno-żą się bez-mier - nie W/nie-skoń-czo - ność dzieł twych roz-

110

Fl.

Fl.

Ob.

B. Cl.

Bsn.

Rap.

Org.

Vln. I

Vln. II

Vla.

Vc.

Db.

wie - je się po - czą - tek, w/bań się prze - o - bło - czni ich po-mysł i zmu - da zwie-trze - ją

p

p

[p]

[p]

[pp]

[pp]

[pp]

[p]

[pp]

[pp]

[pp]

[p]

[pp]

[p]

117

Fl. *sf-p*

Fl.

Cl.

B. Cl. *sf-p* *p*

Bsn. *pp*

Rap. *pp*

Org.

Vc.

Db.

te - cze farb wy - peł - zną kształ - tów li - nie! Sztu - ka i na - u - ka snuć bę - dą swe do - my - sły,

124 **Poco piu tranquillo**

Ob. *mf*

Cl. *mf* *mf*

Bsn. *mf* *mf*

Rap. *con sentimento*

jak wy - glą - da - ły two - je ar - cy - dzie - ła ni się roz - pry - sły w/bo - ską le - gen - dę, jak

Poco piu tranquillo

Vln. I *mf*

Vln. II *mp*

Vla. *mp*

Vc. *mp*

Db. *mp*

Poco piu mosso

132

Fl. *mf*

Ob. *mf*

Bsn. *mf*

Hn. *pp* *f* *mf* *f* *mf*

C Tpt. *pp* *f* *mf* *f*

C Tpt. *pp* *f* *mf* *f*

Tbn. *pp* *f* *mf* *f*

Tba. *pp* *f* *mf* *f*

Hp. [*mf*]

Poco piu mosso

Rap. wy-glą-da-leś ty,nim śmierć wzię - ła twe cia - ło.

Vln. I *mf*

Vln. II *mf*

Vla. [*mf*]

Vc. [*mf*]

Db. [*mf*]

141

Fl. (1st): Treble clef, melodic line with slurs and accents.

Fl. (2nd): Treble clef, rests.

Ob.: Treble clef, rests.

Bsn.: Bass clef, sustained notes with slurs.

Hn. (1st): Treble clef, sustained notes with slurs.

Hn. (2nd): Treble clef, sustained notes with slurs.

Hp.: Grand staff, arpeggiated chords.

Vln. I: Treble clef, sustained notes with slurs.

Vln. II: Treble clef, sustained notes with slurs.

Vla.: Bass clef, sustained notes with slurs.

Vc.: Bass clef, triplet patterns.

Db.: Bass clef, sustained notes with slurs.

145

The musical score is arranged in a standard orchestral format with the following parts and staves:

- Fl. 1:** Treble clef, playing a melodic line with a slur across measures 145-148.
- Fl. 2:** Treble clef, rests.
- Ob.:** Treble clef, playing a sustained chord with a slur.
- Cl.:** Treble clef, rests.
- B. Cl.:** Treble clef, rests.
- Bsn.:** Bass clef, playing a sustained chord with a slur.
- Hn. 1:** Treble clef, playing a sustained chord with a slur.
- Hn. 2:** Treble clef, playing a sustained chord with a slur.
- Timp.:** Bass clef, rests.
- Hp.:** Grand staff, playing a rhythmic accompaniment of eighth-note chords.
- Vln. I:** Treble clef, playing a melodic line with a slur.
- Vln. II:** Treble clef, playing a melodic line with a slur.
- Vla.:** Alto clef, playing a melodic line with a slur.
- Vc.:** Bass clef, playing a triplet accompaniment.
- Db.:** Bass clef, playing a sustained chord with a slur.

Dynamic markings (*f*) are present at the beginning of measure 148 for most instruments.

149

Fl. Fl. Ob. Cl. B. Cl. Bsn. Cbsn. Hn. Hn. C Tpt. C Tpt. Tbn. Tba. Timp. Vln. I Vln. II Vla. Vc. Db.

f
f
f
f

Detailed description of the musical score: This page of a musical score, numbered 149, features 19 staves for various instruments. The top staff is for the first Flute (Fl.), followed by the second Flute, Oboe (Ob.), Clarinet (Cl.), Bass Clarinet (B. Cl.), Bassoon (Bsn.), and Contrabassoon (Cbsn.). The middle section includes two Horns (Hn.), two Trumpets (C Tpt.), Trombone (Tbn.), and Tuba (Tba.). The bottom section contains Timpani (Timp.), Violin I (Vln. I), Violin II (Vln. II), Viola (Vla.), Violoncello (Vc.), and Double Bass (Db.). The score is written in a key signature of two flats and includes various musical notations such as rests, notes, and slurs. Dynamic markings like *f* (forte) are present. The Violoncello part features prominent triplet figures.

155 Moderato, molto tranquillo

This page of a musical score contains measures 155 through 162. The tempo is marked "Moderato, molto tranquillo". The score is arranged in two systems. The first system includes Flute (Fl.), Oboe (Ob.), Clarinet (Cl.), Bass Clarinet (B. Cl.), Bassoon (Bsn.), Contrabassoon (Cbsn.), Horns (Hn.), Trumpets (C Tpt.), Trombones (Tbn.), Tuba (Tba.), Timpani (Timp.), and Bass Drum (B. D.). The second system includes Violin I (Vln. I), Violin II (Vln. II), Viola (Vla.), Violoncello (Vc.), and Double Bass (Db.).

Key musical details include:

- Flutes:** Measure 155 features a complex rhythmic pattern. Measure 162 has a rest.
- Oboes and Clarinets:** Measure 155 has a rest. Measures 156-157 feature tremolos. Measure 162 has a rest.
- Bass Clarinet:** Measures 161-162 feature a melodic line starting with a *pp* dynamic.
- Trumpets:** Measures 156-157 feature a melodic line with *ff* dynamics.
- Trombones:** Measure 161 features a melodic line with *ff* dynamics.
- Timpani:** Measures 161-162 feature a melodic line with *ff* dynamics.
- Violins:** Measures 156-157 feature tremolos. Measure 162 has a rest.
- Double Bass:** Measures 161-162 feature a melodic line with *pp* dynamics.

164 **Andante con moto**

Fl. *p*

Ob. *p*

Bsn. *p* *pp*

(Oblok rozwiewa się. Leonardo budzi się z uśpiania. z Poza niedomkniętych zasłon u okien widać różane świtanie poranku)

Leonardo *p*

Andante con moto

Vln. I *pp* *p*

Vln. II *pp* *p*

Vla. *pp* *p*

Vc. *pp* *p*

Db. *pp* *p*

Cze - mu ten sen,

174 **poco rit.. Più mosso**

Fl. *p* *mf*

Ob. *p* *mf*

B. Cl. *p* *mf*

Bsn. *p*

Hn. *fp*

Hn. *fp*

Leonardo *co in-nych skrze - pia, mnie os - ła - bia i ła - mie? Czu - je wszech - świa - ta*

poco rit.. Più mosso

Vln. I *mf* *p*

Vln. II *mf* *p*

Vla. *mf*

Vc. *mf* *p*

Db. *mf* *p*

sempre affretando

182

Fl.

B. Cl.

Hn.

Hn.

Leonardo

nie - zli - czo - ne śle - pia wpa - trzo - ne we mnie, jak gna mię w/bez-kre - sy, w/bez - brze - zną po - ku - tę,

sempre affretando

Vln. I

Vln. II

Vc.

Db.

accelerando e crescendo possibile

196

Fl. *ff*

Ob. *ff*

Cl. *ff*

B. Cl. *ff*

Bsn. *ff*

Cbsn. *ff*

Hn. *ff*

C Tpt. *ff*

C Tpt. *ff*

Tbn. *ff*

Tba. *ff*

Timp. *ff*

T.-t. *pp*

rit. . . .

accelerando e crescendo possibile

Leonardo

Vln. I *ff*

Vln. II *ff*

Vla. *ff* pizz.

Vc. *ff* pizz.

Db. *ff*

(Ponuro przenikając wewnętrzne poruszenia swej duszy) *pp* *tr*
tranquillo *p*

Ci - cha z gry - zo - ta, jak czerw, zre mię co dnia.

rit. . . .

204 **Andantino (Moderato) amoroso**

Fl. *[p]* *[f]* *[pp]*

Fl. *[p]* *[f]*

Ob. *[f]*

B. Cl. *[pp]*

Bsn. *f* *[pp]*

Hn. *[p]*

Hn. *[p]*

Hp.

Leonardo
(Z mocą, otrząsnąwszy się pod wpływem dnia z resztek zadumy)
Jak Bóg wszech - wła - dy świa - tłem i cie - niom roz - ka - zu - - - ję gór - nie, na

Andantino (Moderato) amoroso

Vln. I *pp* *[f]* *p*

Vln. II *pp* *[f]* *p*

Vla. *pp* *[f]* *p*

Vc. *pp* *[f]*

Db. *[pp]* *pizz.* *[arco]* *[f]* *[p]*

A Tempo

affretando

213

Fl. *ff*

Fl. *con piccolo* *ff*

Ob. *pp* *ff*

Cl. *ff*

B. Cl.

Bsn. *ff* *[p]*

Hn. *f* *[p]*

Hn. *f*

Hp. *[mp]*

Leonardo

plót - na kła-dę Alp śnie - ży-ste tur - nie, a jed - nak krną - brna wo - la si-le mej u - rą - ga z/u ro - ków mych

A Tempo

affretando

Vln. I *ff* *pizz.* *rit. arco*

Vln. II *ff* *pizz.*

Vla. *ff* *pizz.* *arco*

Vc. *ff*

Db. *ff*

Allegretto (Vivace)

224

Bsn. *pp*

Hn. *[pp]* con sord.

Hn. con sord.

Hp. *pp* 8va

Leonardo

szy - dzi i śmie być naj - pię - kniej - szą z/i - stot

Allegretto (Vivace)

Vln. solo, arco

Vln. I *pizz.* *p* altri

Vln. II *pizz.* *p*

Vla. *pp* (solo) altri

Vc. div.

Db. *pp* div.

234 rit. . . **Meno** **Andante amoroso (con passione)**

Fl. *pp*

Cl. *pp*

B. Cl. *p*

Hn. *mf*

Hn. *mf*

C Tpt. *sfz*

C Tpt. *sfz*

Hp.

Leonardo

Jej bo-skiej gło-wy strze-że au-re-o - la pie-kiel prze - de mna, i - skra - mi ge -

rit. . . **Meno** **Andante amoroso (con passione)**

Vln. arco *pp* tutti *p* *mf* *mf*

Vln. I *pp* *p* *mf* *mf*

Vln. II *pp* *p* *mf* *mf*

Vla. *p* *mf* *mf*

Vc. *p* *mf*

Db. *pp* *f* pizz.

244

Ob. *f*

B. Cl.

Bsn. *p*

Hn. *[mp]*

Hn. *[p]*

C Tpt. *[mf]* *f*

C Tpt. *[mf]* *f*

Leonardo

niu-szu ci-skam na-da -rem no, jej wzrok nie prze - stał być gwia-zdą za - tra - ty; o-gniem po-ru-sza la-wę mo-jej

Vln. I *f* *p* *ff* 3

Vln. II *f* *p* *f* 3

Vla. *f* *p* *f* 3

Vc. *[p]* *f* 3

Db. *[p]*

rall. A tempo (Agitato poco a poco)

252

Fl.
 Ob.
 Cl.
 B. Cl.
 Bsn.
 Hn.
 Hn.
 C Tpt.
 C Tpt.
 Hp.
 Leonardo
 Vln. I
 Vln. II
 Vla.
 Vc.
 Db.

ff
ff
ff
ff
ff
ff
ff
ff
ff
ff
ff
ff
ff
ff

krwi! _____ Jej od - dam mój wszy-stek żar _____ Pro - me -

259 **Andante religioso**

Fl.

Ob.

Cl.

Bsn.

Hn.

Hn.

C Tpt.

C Tpt.

Tbn.

Tba.

Hp.

Leonardo

te - ja! Ja, com gre-ckich rze - źbia-rzy mar-mu-ro-we cu - da gło - sił jak e-wan - ge - lię har - mo - nii,

Vln. I

Vln. II

Vla.

Vc.

Db.

Andante religioso

268 *poco rit.* **Lento** **Andante (Allegretto)**

Fl. *mf*
con flauto grande

Fl. *mf*

Cl. *pp* 3 33

B. Cl. *pp* 33

Bsn. *p*

Hn.

C Tpt. *ff*

C Tpt. *ff*

Tbn. *ff*

Tba. *ff*

Timp. *pp* *ff*

Hp.

Leonardo
8
wsz-stkie je od-dam za je - dną pie-szczo-tę jej dło - ni.

279

Hp.

Vln. *p* solo

286

Hp.

Vln. *cresc. poco a poco* *f* *rit.*

293 poco a poco piu mosso

molto rit. A tempo

Hp.

Vln.

301 rit.

pp

rit.

Hp.

Vln.

308 poco accel.

poco accel.

dolce

Hp.

Vln.

314

Hp.

Vln.

320

Hp.

Vln.

326

Hp.

Vln.

333 **Allegretto**

Fl. *p* *p* *poco rit.* *A tempo*

Cl. *p* in A

Hp. *p*

Gaspara

Mi-strzo-wi dziś nie spie - szno jąć się swej cu - dnej pra - cy, bla - dy dziś,

Vln. I **Allegretto** *tutti* *p* *pizz. arco* *pizz.* *poco rit.* *A tempo* *arco*

Vln. II *pizz.* *p* *arco*

Vla. *pizz.* *p* *arco* *pizz.* *arco*

Vc. *tutti* *p* *pizz.* *arco*

Db. *pizz.* *p*

Un poco meno

340

Fl. *f*

Fl. *f* con flauto piccolo

Ob. *f*

Cl. *f*

B. Cl. *f*

Bsn. *f*

Hn. *f*

Hn. *f*

C Tpt. *f*

Tbn. *f*

Tba. *f*

Timp. *ff*

Hp.

Gaspara
jak - by u - cie - szną prze - pę - dził noc?

Leonardo
Ja, Ga - spa - ro? *Un poco meno* jed - nak dru - ha - mi by - li

Vln. I *pizz.* *arco* *ff* *pizz.*

Vln. II *pizz.* *arco* *ff* *pizz.*

Vla. *pizz.* *arco* *ff* *pizz.*

Vc. *pizz.* *arco* *ff* *ff*

Db. *f* *arco* *ff*

349 con sord. **Lento** **Molto agitato**

C Tpt. *mf*

Tbn. *mf*

Tba. *mf*

Hp. *p*

Leonardo
 8 mo-jej po-hu - lan - ki, i tak zme - czy - li mnie swo-i-mi ka - re - sy

Vln. I *mf* *p*

Vln. II *mf* *p*

Vla. *p*

Vc. [*mf*] *p*

Db. [*mf*] *p*

359

Ob.
Bsn.
Hn.
Hn.
Hp.
Leonardo
Vln. I
Vln. II
Vla.
Vc.
Db.

jam py-tał Cię, jam py-tał Cię Ga - spa - ro, gdzie te sza - tań - skie prze - by - wa - ją mo - ce

mf [*mf*]
mf
mf
[mf]
f *div.*
f *div.*
f *f*

Poco più mosso

366

Fl. *p* *pp*

Fl. con flauto grande *ppp*

Cl. *p*

B. Cl. *p*

Hn. *p*

Hn. *p*

Hp.

Leonardo
co nie-wzru - szo - ność da - ją twej u - ro-dzie że się jej si - ła ni - gdy nie za -

Vln. I *p* *8va div.*

Vln. II *p*

Vla. *p* pizz.

Vc. pizz. arco

Db. pizz. arco

Poco più mosso

374 **Poco meno**

Fl. I *pp*

Fl. II

Ob. *pp*

Cl. *pp*

B. Cl.

Bsn. *pp*

Cel. *[mf]*

Hp. *pp*

Leonardo
chwie - je, że jak w/za - klę - tym o - gro - dzie już za - den

Vln. I *(8)*

Vln. II *div.*

Vla.

Vc.

Db. *ppp*

Molto tranquillo

381

Fl. *pp*

Fl. *pp*

Ob. *[mp]* *[mp]*

B. Cl.

Bsn.

Hp.

Gaspara (Z uśmiechem złotym)
Nie słu-szne to i nie-spra-wie-dli-we, a-by,gdy je-den na-ma-szczon

Leonardo kwiat two-jej twa-rzy nie za-drży

Vln. *Molto tranquillo*
solo *8va*

Vln. I

Vln. II

Vla. *f*

Vc. *f*

Db.

Poco affretando

391

Fl. *[mf]* *pp*

Fl. *[mf]* *pp*

Ob. *[mf]* *pp*

B. Cl. *[mf]* *pp*

Bsn. *[mf]* *pp*

Hn. *[mf]* *pp*

Hn. *[mf]* *pp*

Hp. *[f]*

Gaspara
bo - zymtchem, dru-gi dzie-rzył pię - kno-ści cię - ci - wę, co na - pię - ta, śmier - tel - ną wy - rzu - ca strza - łą

Poco affretando

Vln. *f* *col tutti*

Vln. I *f*

Vln. II *f*

Vla. *[mf]* *pizz. divisi*

Vc. *[mf]*

Db. *[mf]*

401

Fl. *pp* *pp*

Cl. *pp* *dolce* *in B*

Bsn.

Hp. *simile* [*p*]

Gaspara
w/u-pa - trzo - ny cel, _____ lecz twe ser - ce do-sko - na ła w/ko - ro-nie ge - niu - szu cho-dzi jak

Vln. I *div.*

Vln. II

Vla. [*arco*] *dolce* *pizz.*

Vc. *pizz.*

Db. *pizz.*

412 **Allegro [ma non troppo], sempre marcato**

Fl. *[p]*

Fl.

Cl.

B. Cl. *[p]*

Bsn. *[p]*

C Tpt. *ff*

C Tpt. *ff*

Tbn. *ff*

Tba. *ff*

Timp. *ppp*

Hp. *aliso.*

Gaspara

Leonardo
w/zbro - i?
(Rzuca paletę)
Strza - ła pię - kno - ści twojej prze - sy - ła ją na

Allegro [ma non troppo], sempre marcato

Vln. I *pp* *f*

Vln. II *pp* *f*

Vla. *pp* *f*

Vc. *pp* *f*

Db. *pp*

419

C Tpt.
C Tpt.
Tbn.
Tba.

Leonardo

wskroś! ma du-sza i ser-ce nie - u - stan - nie

Vln. I
Vln. II
Vla.
Vc.

423

B. Cl.
Bsn.
Hn.
C Tpt.
C Tpt.
Tbn.
Tba.

Timp.

Leonardo

krwa-wią krwa - wią się! Ga - spa - ro, wyjdź namia-sto i głoś,

Vln. I
Vln. II
Vla.
Vc.
Db.

ff

secco

430 **Affrettando molto** **poco rit. .**

Fl. *ff*

Ob. *ff*

Cl. *ff*

B. Cl.

Bsn.

Hn. *ff*

Hn. *ff*

Timp.

Gaspara

Leonardo

Vln. I

Vln. II

Vla.

Vc.

Db.

Po-slu-chaj, o bla gam!

że Le - o - nar - do Sam - son się gnie!

Affrettando molto **poco rit. .**

438 **A tempo**

Fl. *ff*

Fl. *ff*

B. Cl. *ff*

Bsn.

C Tpt. *ff*

C Tpt. *ff*

Tbn. *ff*

Tba. *ff*

Leonardo **A tempo** Tak dłu - go du - mny był że u - pil - no - wał du - szę od

Vln. I *ff*

Vln. II *ff*

Vla. *ff*

Vc. *ff*

442

Hn.

C Tpt. *f*

C Tpt.

Tbn.

Tba.

Timp.

Leonardo om - dleń o - sła - bień ja - dów o - ma - mów *ff*

Vln. I 5

Vln. II 5 55

Vla. 5 5

Vc. 5

447

The musical score for measures 447-454 is arranged in the following order from top to bottom:

- Fl.** (Flute) and **Ob.** (Oboe) parts are mostly silent until measure 451, where they play a sequence of notes (B, D, F#) with a forte (*ff*) dynamic.
- Cl.** (Clarinet) part is silent until measure 451, then plays notes (B, D, F#) with a forte (*ff*) dynamic.
- B. Cl.** (Bass Clarinet) and **Bsn.** (Bassoon) parts play a continuous rhythmic pattern of quarter notes with a forte (*ff*) dynamic throughout the entire passage.
- Hn.** (Horn) parts play a sequence of notes (B, D, F#) with a forte (*ff*) dynamic, starting in measure 451.
- C Tpt.** (Cornet/Trompete) part plays a sequence of notes (B, D, F#) with a forte (*ff*) dynamic throughout the passage.
- Timp.** (Timpani) part plays a steady eighth-note pattern in the right hand and a dotted eighth-note pattern in the left hand, starting in measure 447. The word "secco" is written above the staff in measure 447.
- Vln. I** and **Vln. II** (Violins) play a sequence of notes (B, D, F#) with a forte (*ff*) dynamic throughout the passage.
- Vla.** (Viola) part plays a sequence of notes (B, D, F#) with a forte (*ff*) dynamic throughout the passage.
- Vc.** (Violoncello) and **Db.** (Double Bass) parts play a sequence of notes (B, D, F#) with a forte (*ff*) dynamic throughout the passage.

455 **Amoroso con passione**

B. Cl.

Hn.

Gaspara

Leonardo

Ach, ty byś pod - niósł do że - ni - tu sła - wy treść me - go

Vln. I

Vln. II

Vla.

Vc.

Db.

Amoroso con passione Gdy - by do dzieł mych za - bra - kło

464

Fl.

Ob.

Cl.

Bsn.

Hp.

Gaspara

Leonardo

ży - cia! U - czu - cia mo - je dla cie - bie bu - ja - ją po wy - żach

śpie - wu, we - zmę twych ru - chów ry - tmy u - poj - ne, gdy zb - ra - knie po - wie - wu e - te - ry - czne - go, we - zmę u - śmie - chy do -

Vln. I

Vln. II

Vla.

Vc.

Db.

475 **Andante [Mona Lisa]**

Fl. *mf* *p*

Fl. *p*

Ob. *mf* [*p*]

Cl. *p*

B. Cl. *p*

Bsn. *p*

Hn. *p*

Hp. (8) [*mp*]

Leonardo
stoj - ne Więc cze - mu lśnią mi kró - lew - skie ra - mio - - na rze - sy ma - rzą - cym mru - żą

Andante [Mona Lisa]

Vln. solo *pp*

Vln. I *pp* div.

Vln. II *pp*

Vla. *p* *f*

Vc. *p* *f*

Db. *p* div.

484

Fl.

Fl.

Ob.

Cl.

B. Cl.

Bsn.

Hn.

Hn.

Hp.

Leonardo

Vln.

Vln. I

Vln. II

Vla.

Vc.

Db.

hervotretend.

f

f

f

f

f

f

mf

mf

f hervotretend

f

f

f

się o - pa - - dem, cze - mu ta szy - ja dl-We-nus two-

molto rit. **A tempo** **Poco a poco agitato**

490

Fl. *poco a poco dim.* **pp** **p**

Fl. *poco a poco dim.* **pp** **p**

Ob. *poco a poco dim.* **pp** **p**

Cl. *poco a poco dim.* **pp** **p**

B. Cl. *poco a poco dim.* **pp** **p**

Bsn. *poco a poco dim.* **pp** **p**

Hn. *poco a poco dim.* **p**

Hn. *poco a poco dim.* **p**

Hp. *gliss.*

Leonardo

8 rzo - na i/z-dro-gich wło - sów nie-zdźwi-gnio-ny dia - dem? dla-ko - go cho - wasz dzie-wi - cze

molto rit. **A tempo** **Poco a poco agitato**

Vln. *poco a poco dim.*

Vln. I *poco a poco dim.*

Vln. II *poco a poco dim.*

Vla. *poco a poco dim.*

Vc. *poco a poco dim.*

Db. *poco a poco dim.*

molto cresc.

Allegro (Con passione)

498

Fl. *ff*

Ob. *ff*

Cl. *ff*

B. Cl. *ff*

Bsn. *ff*

Hn. *ff*

Hn. *ff*

C Tpt. *p* *ff*

C Tpt. *p* *ff*

Tbn. *p* *ff*

Tba. *p* *ff*

Cym. *[pp]* *[a due]* *(f)*

Hp. *gliss.* *ff*

molto cresc.

Leonardo

pie - rsi swe, ko - go o - ple - ciesz wa - rko - czy lia - na - mi Kto

Allegro (Con passione)

Vln. *ff*

Vln. I *ff*

Vln. II *ff*

Vla. *ff*

Vc. *ff*

Db. *ff*

506

Fl.
Fl.
Ob.
Cl.
B. Cl.
Bsn.
Hn.
Hn.
C Tpt.
C Tpt.
Tbn.
Tba.
Hp.
Leonardo
Vln. I
Vln. II
Vla.
Vc.
Db.

się na - dzie - ją że cię po - siadł ma -

Detailed description: This page of a musical score, numbered 506, contains 18 staves. The top 17 staves are for various instruments: two Flutes (Fl.), Oboe (Ob.), Clarinet (Cl.), Bass Clarinet (B. Cl.), Bassoon (Bsn.), two Horns (Hn.), two Trumpets in C (C Tpt.), Trombone (Tbn.), and Trombone in Bass (Tba.). The 18th staff is for the Harp (Hp.), showing a complex triplet pattern. The 19th staff is for the vocal line of Leonardo, with lyrics in Polish: "się na - dzie - ją że cię po - siadł ma -". The bottom five staves are for the string section: Violin I (Vln. I), Violin II (Vln. II), Viola (Vla.), Violoncello (Vc.), and Double Bass (Db.). The score includes various musical notations such as notes, rests, slurs, and dynamic markings.

Allegro molto (Poco piu mosso)

512

Fl. *f* *p*

Fl. *f* *p*

Ob. *f*

Cl. *f*

B. Cl.

Bsn. *f* *p*

Hn. *p*

Hn. *ff*

C Tpt. *mf*

C Tpt. *mf*

Tbn. *mf*

Tba. *mf*

Hp.

Allegro molto (Poco piu mosso)

Leonardo

Vln. I *mf* *8va*

Vln. II *mf*

Vla. *mf*

Vc. *mf*

Db. *mf*

523 **Quasi Lento**

Fl. *sb mf*

Fl.

Ob. *sb mf*

Cl. *sb mf*

B. Cl. *sb mf*

Hn.

Hn.

C Tpt. *sb mf*

C Tpt. *sb mf*

Tbn. *sb mf*

Tba. *sb mf*

Hp. *mf*

Gaspara

O-pla-tasz mię gir - lan-dą raj-skich żądz. o-du-rza-ją-cej roz-

Quasi Lento
con sord. *p*

Vln. I *sb mf* *p*

Vln. II *sb mf* *p*

Vla. *sb mf* *p*

Vc. *sb mf* *p*

Db. *sb mf* *p*

532

Fl.

Cl.

B. Cl.

Hp.

Gaspara

Vln. I

Vln. II

Vla.

Vc.

Db.

ko - szy mi - ra - zem, wie - dziesz w / bez - kre - sy, kę - dy sto - kroć mrać, no - wem się ży - ciem roz - kwi - ta co ra - no. Lecz, gdzie dla cie - bie

pizz. arco div.

p

pp

538

Fl.

Ob.

Cl.

B. Cl.

Hp.

Gaspara

Vln. I

Vln. II

Vla.

Vc.

Db.

wysp - szczę - śli - wych miód, i rów - na bo - skiej i - dyl - la Tam dla mnie przy - mus, ja - wa i chłód i wid - mo pro - zy co

[p]

[mp]

mf

mf

mf

mf

mf

pizz.

544

Fl. *[p]*

Hp.

Gaspara
chwi - la co cie-bie wznosi w nie-biań-ski szal, dla mnie u-sta-wną a-go - nią, krze-sa-nym brze-giem Tar

Vln. I *pp* *mf*

Vln. II *pp* *mf*

Vla. *pp* *mf*

Vc. *pp* *mf*

Db. *pp* *mf*

550

Fl. *[p]* *ppp*

Fl. *ppp*

Cl. *[mf]*

Hp. *[mp]* *sim.*

Gaspara
pej - skich skał. Bę-dę bla-skim i wi - zją, śmie - rci, mi - ło - ści po - go - nią!

Vln. I *pp*

Vln. II *pp*

Vla. *pp*

Vc. *pizz.* *arco* *p*

Db. *p*

556 **Agitato**

Ob.

Cl.

Demela

(Gaspara odchodzi. Leonardo zatopiony w myślach zbliża się do portretu. Wchodzi Demela)

Vln. I

Vln. II

Vla.

Vc.

Db.

Sforzando (*sfz*)

Allegretto (*Al*)

Agitato

Skiń ty-lko mi - strzu; twa wo - la speł - nio - na! Dni przej - dzie

p

s. sord.

p

s. sord.

p

s. sord.

pizz.

s. sord.

sfz

sfz

sfz

sfz

sfz

sfz

p

s. sord.

p

567 **Ancora piu agitato**

Ob.

B. Cl.

Bsn.

Timp.

Demela

ki - lka a ty zno - wu wła - dca! Dni przej - dzie ki - lka, a cud świę - to - krad - ca

Ancora piu agitato

Vln. I

Vln. II

Vla.

Vc.

Db.

mf

[p]

p

f

f

f

Piu Lento, con passione

581

Fl. *mf*

Ob. *[mf]*

Cl. *[mf]*

B. Cl. *mf*

Bsn. *[mf]*

Hn. *mf*

Hn. *mf*

Timp. *mf*

Demela
dzia - łać prze - sta - nie. Ja-dem za - pra-wne u - klu - cie wy - ba-wi cię z/zpo-nów tej

Vln. I

Vln. II

Vla.

Vc.

Db.

Piu Lento, con passione

593

Allegro

The score is for measures 593-600, marked **Allegro**. It features a vocal soloist and a full orchestra. The vocal line begins with the lyrics "da - my! Ja żad - nych cie - mnic się nie bo - je, ni żad - nych". The orchestral parts include Flutes (Fl.), Oboe (Ob.), Clarinet (Cl.), Bass Clarinet (B. Cl.), Bassoon (Bsn.), Horns (Hn.), Trumpets (C Tpt.), Timpani (Timp.), Cymbals (Demela), Violins I (Vln. I), Violins II (Vln. II), Viola (Vla.), Violoncello (Vc.), and Double Bass (Db.).

Key performance instructions include *sfz* (sforzando), *con sord.* (con sordina), *p* (piano), *pp* (pianissimo), and *cresc.* (crescendo). The woodwinds and strings play *sul pont.* (sul ponticello) starting in measure 595. The brass instruments play *mf* (mezzo-forte) in measures 595-600.

da - my! Ja żad - nych cie - mnic się nie bo - je, ni żad - nych

Allegro

Moderato con passione

603

Fl. *cresc.* *ff*

Ob. *cresc.* *ff*

Cl. *cresc.* *ff*

B. Cl. *ff*

Bsn. *cresc.* *ff*

Cbsn. *cresc.* *ff*

Hn. *cresc.* *ff*

Hn. *cresc.* *ff*

C Tpt. *cresc.*

C Tpt.

Tbn. *f* *cresc.*

Tba. *cresc.*

Timp. *cresc.* *fff*

Demela

mał, ni śmie-rci sa - mej ni mał

Moderato con passione

Vln. I *ff*

Vln. II *ff*

Vla. *ff*

Vc. *ff*

Db. *ff*

612

(8)

Fl.

Fl.

Ob.

Cl.

B. Cl.

Bsn.

Cbsn.

Hn.

Hn.

Timp.

Demela

Vln. I

Vln. II

Vla.

Vc.

Db.

ni śmie - rci! Mi - strzu, ja ze - brzę o to! O twe wy - zwo - le - nie. Tę zgła - dzić

[mf]

[mf]

[mf]

[mf]

[mf]

[mf]

[mf]

[mf]

poco agitato

621

Ob.

B. Cl.

Bsn.

Hn.

Demela

trze - ba wy-tę - pić do cna! By-le-byś sło - Ńce ty od-zy-skał swo - je, krew w/li - cach, w/o - ku pro - mie - nie, ta

Vln. I

Vln. II

Vla.

Vc.

Db.

poco agitato

633 rit. . .

Fl. *[mf]* *pp*

Fl. *pp*

Ob. *[mp]* *[mf]* *pp*

B. Cl. *pp* *ppp*

Bsn. *pp* *ppp*

Cbsn. *ppp*

C Tpt. *mf* *ppp*

C Tpt. *mf* *ppp*

Tbn. *mf* *ppp*

Tba. *mf* *ppp*

Timp. *ppp*

Demela

Leonardo

zmo - ra cię u - du - si! (Zrywa się) (Zbliża się do obrazu i otwierając szafę obrazu [wypowiada] słowa [...])

Sza - lo - na! "Je - śli Me - du - zie da - no - mo - cą lo - sów zmie - niać

Vln. I rit. . .

Vln. II

Vla.

Vc.

Db.

Lento

645

Fl. *sfz*

Fl. *sfz*

Ob. *sfz*

Cl. *sfz*

B. Cl. *sfz*

Bsn.

Cbsn.

C Tpt. *p*

C Tpt. *p*

Tbn. *p*

Tba. *p*

Timp. *p*

S. D. [*sfp*]

Leonardo
8
w/głaz gro - zą swych śle - piów i wło - sów... Rze - kłaś pro - ro - cze

Vc.

Db.

Lento

654

Fl. *sfz* *pp*

Fl. *sfz* *pp*

Ob. *sfz* *pp*

Cl. *sfz* *pp*

B. Cl. *sfz* *pp*

Bsn. *ppp*

Cbsn. *ppp*

Hn. *ppp*

Hn. *ppp*

C Tpt.

C Tpt.

Tbn.

Tba.

Timp.

B. D.

T.-t.

Leonardo

sło - wa, prze - dziej niż my - ślisz zrów - nam cię zMe - du - zą!

Ta sama sala, lecz więcej w niej pracownianego nieładu. Marco, Cesare, Andrea i Antonio, uczniowie i Demela. Kilku innych malarzy w malowniczych strojach przy pracy; drudzy na świeżo wzniesionem rusztowaniu malują fresk. Pomiędzy artystami wałęsają się po posadzce, na konsolach, albo zwieszono u powąły modele gipsowe, odłamy ornamentów itp. Marco siedzi na oknie przez chwilę, później rzeźbi. Andrea pobrzękuje na mandolinie, siedząc na stole, a potem maluje fresk na rusztowaniu. Demela rozwiesza barwne draperie i tkaniny dla poddania malującym gry kolorów. Na małym stoliku wielki dzban wina, do którego od czasu do czasu podchodzą uczniowie.

Allegro **Meduza - III Akt** Ludomir Różycki

Cezary Jellenta

1 Flute 2 *ff con piccolo*

3 Flute/Piccolo *ff*

1 Clarinet in A 2 *ff*

1 Bassoon 2 *ff*

1 Trombone 2 *mp*

Bass Trombone Tuba *mp*

Triangle *ff* *mp*

Marco *Allegro* *pizz.* *arco* De-me-la coś nam dłu - go dziś po - mo - cna.

Violin I *f* *pizz.* *arco*

Violin II *f* *pizz.* *arco*

Viola *f* *pizz.* *arco*

Violoncello *f* *pizz.* *arco*

Double Bass *f* *arco*

9 Fl. *f*

Fl. *f*

Bsn. *mp* *p*

Tbn. *mp* *p*

Tba. *mp* *p*

Marco *mp*

Andrea Cier-pli-wość bez-o-woc-na!

Cesare Sa-mem cze-ka-niem snów się nie zi-szcza.

Cze-ka na mi-strza. Cze-kać mo-że dni wie-le.

17 **Allegro**

Fl. *f*

Fl. *f*

Ob. *f*

Cl. *f*

Bsn. *f*

C Tpt. con sord.

C Tpt. con sord.

Andrea
Prze-padł Le-o - nar - do. Słu - chaj-cie!

Allegro

Vln. solo

Vln. I pizz. [*mf*]

Vln. II pizz. [*mf*]

Vla. pizz. [*mf*]

Vc. pizz. [*mf*]

Db. pizz. [*mf*]

24 Tempo di Valse

FL. *sfp* *sfp*
 [con flauto grande]

Bsn. *mf* *mf*

Hn. *mf* *mf*

C Tpt. *mf* *mf*

C Tpt. *mf*

Andrea

Le - o - nar - do przy-szedł do pie-kiel wy - pro-sić ko - bie - tę cud, _____

Tempo di Valse

Vln. *tr* 3 *tr* 3 *tr* 3

Vln. I

Vln. II

Vla.

Vc. [arco]

Db. arco

34 **Poco piu vivo**

Fl. *sfp* *sfp* *f*

Fl. *sfp* *sfp* *f*

Ob. *sfz*
in B

Cl. *sfz*

Bsn. *mf*

Hn. *mf* *mf* *sfz*

Hn. *mf* *mf* *sfz*

C Tpt. *mf* *sfz*

C Tpt. *mf* *sfz*

Andrea
a na to dia - bli od - par - li har - do: "Nie je-den juz z/was nas

Poco piu vivo

Vln. *tr* *3* *tr* *3*

Vln. I *sfz* *sfz*

Vln. II *sfz* *sfz*

Vla. *sfz* *sfz*

Vc. *[arco]* *sfz* *sfz*

Db. *pizz.* *sfz* *sfz*

44 **A Tempo** **Poco meno rit.** **A tempo**

Ob. *mf*

Cl.

Bsn. *mf*

C Tpt.

C Tpt.

Glock. [*mp*]

Hp. *mf*

Andrea
 zwiódl!" _____ Naj - le - pszy czart wtem za - py - ta: Ślu -

A Tempo **Poco meno rit.** **A tempo**

Vln. I *p* *mf* [*pizz.*]

Vln. II *p* *mf* [*pizz.*]

Vla. *p* *mf* [*pizz.*]

Vc. *p* *mf*

Db. *p* *mf* pizz.

54

FL. *pp*

FL. *pp*

B. Cl. *mf*

Bsn. *mf* *pp*

Hn. *mf* *pp*

Hn. *mf* *mf* *pp*

C Tpt. *mf*

Hp.

Andrea
 bu - jesz gra - cko za-żyć u - ro - dy, Ma - e - stro, wiesz - li, że dia - beł wart so - wi-tej

Vln. I *arco*

Vln. II *arco*

Vla.

Vc. *pizz[arco]*

Db.

64

Fl.

Fl.

Bsn.

Hn.

Hn.

C Tpt.

C Tpt.

Hp.

Andrea

Vln. I

Vln. II

Vla.

Vc.

Db.

mf

con sord.

[*mf*]

con sord.

[*mf*]

[*mf*]

za cud na - gro - - dy!

Gdy za-lśni twój grot niech nie chro - ni łó - żka ko - ta - ra

[*mf*]

[*mf*]

[*mf*]

[*mf*]

stacc

[arco]

[*mf*]

75

rit.

Fl. *[mp]*

Ob. *mf*

Cl. *[mp]*

Bsn. *mf*

Cbsn. *mf*

Hn.

Hp. *8vb*

Andrea
Bierz więc ca-luj, pieść i zja - daj, od zło - tych swych wrót twej

Vln. I *p*

Vln. II *p*

Vla. *pizz.*

Vc. *pizz.*

Db. *pizz.*

87 **Poco piu lento** **A tempo** **rall. . . . A Tempo**

Fl.

Ob.

Cl.

Bsn.

Hn.

C Tpt.

Hp.

Andrea

Poco piu lento **A tempo** **rall. . . . A Tempo**

Vln. I

Vln. II

Vla.

Vc.

Db.

Piu vivo

101

Fl.

Ob.

Cl.

Bsn.

Hn.

Hn.

C Tpt.

C Tpt.

Hp.

f

p

p

p

f

f

con sord.

con sord.

Andrea

no - ce, wie - czo - ry i świt, ——— lecz bia - da ci! Je - śli Ma - don - nę z dzie - wki zro - bisz Pie - kłu stąd

f colla parte

Vln. I

Vln. II

Vla.

Vc.

Db.

[arco]

pizz.

Piu vivo

ff

ff

ff

ff

ff

112

Vivace **Andante** **Allegro [moderato]**

Fl.

Ob.

Cl.

B. Cl.

Bsn.

Hn.

Hn.

C Tpt.

C Tpt.

Timp.

Andrea

Cesare

Vln. I

Vln. II

Vla.

Vc.

Db.

f *sfp* *p* *cresc.*

[śmiech]

wstyd

f *f* *f* *f* *f* *f* *f* *f*

Vivace **Andante** **Allegro [moderato]**

[arco] *f*

[arco] *f*

[arco] *f*

[arco] *f*

[arco] *f*

Już i w/ko-ście le ma - lo - wać prze - stał,

122

accel.

Andante con moto

Fl. *mf* *f*

Ob. *mf* *f*

Cl. *mf* *f*

Bsn. *f*

Hn. *p*

C Tpt. *mf*

Tbn. *ff*

Tba. *ff*

Timp. *ff*

Hp. *sim.*

Demela

Cesare

Więc o-bo-wią-zkiem

Andante con moto

Vc. *f*

Db. *f*

129

Hp. *f*

Demela

na-szym jest dziś tę - skno - ta Pu-stka-za-le - ga świat, — gdy je-go-nie ma, jak ska-le - czo - ny mo - tyl, du-sza się trze

Vln. I *p*

Vln. II *p*

Vla. *p*

Vc. *p*

Db. *p*

139 **Allegro**

Fl. *p* *cresc.* *mf* *f*

Fl. *mf* *f*

Ob. *p* *cresc.* *mf* *f*

Cl. *p* *cresc.* *mf* *f*

Bsn. *p* *f*

Hn. *f*

Hn. *f*

Hp.

Demela po - ta.

Marco $\frac{8}{8}$ Ci - cho, ci - cho blu - źnie -

Antonio Jak ska-le-czo-ny mo-tyl w/sa-mo ser - ce, ot pro-ble-ma!

Allegro

Vln. I *f* pizz.

Vln. II *f* pizz.

Vla. *f* pizz.

Vc. *f* pizz.

Db. *f* pizz.

147 **Andantino**

Fl. *mf*

Ob. *mf*

Cl. *mf*

Bsn. *mf*

Hn. *mf*

Tbn. *f*

Tba. *f*

Timp. *ff* *p*

Cym. *ff*

Hp. *p*

Marco
 rce! De-me-li ser-ce z/czy - ste-go dia-men-tu, zra-nić go nikt nie zdo-ła.

Andrea
 De-me-li ser-ce a-

Andantino [*arco*] *mf*

Vln. I [*arco*] *mf*

Vln. II [*arco*] *mf*

Vla. [*arco*] *mf*

Vc. [*arco*] *mf*

Db. [*arco*] *mf*

156

Fl. *p*

Fl. *p*

Bsn. *p*

Hn. *p*

C Tpt. *p*

C Tpt. *p*

Hp.

Antonio ni - by jak wid,

Andrea nio - ła spa - dle - go z / fir - ma - men - tu ni - bynie byt,

Cesare De - me - li ser - ce gre - cki myt,

Vla. [arco] *p*

Vc. [pizz.] *p* [arco]

Db. [pizz.] *p*

164

Fl. *tr*

Fl.

Ob.

Cl. *p*

Bsn. *4*

C Tpt.

C Tpt.

Andrea
ni - by jak ma - ra

Cesare
a wła-ści-wie pa - ra

Vln. I *[pizz.] sfz*

Vln. II *[pizz.] sfz*

Vla. *[pizz.] sfz*

Vc. *[pizz.] [arco] 4 [pizz.] sfz*

Db. *sfz*

(8)

169

Fl. *ff*

Fl. *ff*

Ob. *ff*

Cl. *ff*

C Tpt. *f*

C Tpt. *f*

Tbn. *f*

Tba. *f*

Demela *col canto*
Prze-stań żar-to- wać!

Cesare
Szu-kaj jej, łów_____
zdrow!

Vln. I *sfz* *sfz* *sfz* *ff* [arco]

Vln. II *sfz* *sfz* *sfz* *ff* [arco]

Vla. *sfz* *sfz* *sfz* *ff* [arco]

Vc. *sfz* *sfz* *sfz* *ff* [arco]

Db. *sfz* *sfz* *sfz* *ff* [arco]

Poco piu lento

Allegro

175

Fl. *mp* *2* *2* *2* *2* *mp* *ff* *ff*

Ob. *mp* *ff* *ff*

Cl. *ff* *ff*

B. Cl. *mp* *ff*

Bsn. *mp* *ff*

Hn. *ff* *ff*

Hn. *ff* *ff*

C Tpt. *ff* *ff*

C Tpt. *ff* *ff*

Tbn. *ff*

Tba. *ff*

Timp. *ff*

Hp. *mp* *4* *ff*

Marco *z komicznym dramatyzmem*

Antonio De-me - li ser - ce, dziś w/stra - pie-niu twar-dem po - szło

Andrea Po - szło za Le-o - nar-dem!

Cesare Po - szło za Le-o - nar-dem! Po-szłow/gó - ry jak ptak, sre-brno

Vln. I *Poco piu lento* *pizz.* *mp* *ff* *[arco]* *p* *[pizz.]*

Vln. II *mp* *pizz.* *ff* *[arco]* *p* *[pizz.]*

Vla. *mp* *pizz.* *ff* *[arco]* *p* *[pizz.]*

Vc. *mp* *ff* *[arco]* *p* *[pizz.]*

Db. *mp* *pizz.* *ff* *[pizz.]* *p*

184 Allegro moderato

Fl. *p*
con piccolo

Fl. *p*

Cl. *p*

Bsn. *p* *pp* *f*

C Tpt. con sord. *pp* *ppp*

C Tpt. con sord. *pp* *ppp*

Timp. *pp*

Hp.

Marco

Antonio

Cesare

Vln. I 4 soli *pp* *pp* *f*
arco

Vln. II

Vla.

Vc. *pp* *f*

Db. *pp* *f*

Spo-strze-głszy nie - bo - gę,
aż za Hi-ma - la - je, i tam znio-sło ja - je.
pió - ry ptak!

205

Fl. *f* *p*

Fl. *f* *3* *p* *3*

Ob.

Cl. *mf* *3* *3* *p*

Hn. *f* *pp*

Hn. *pp*

C Tpt. *f*

C Tpt. *f*

Tbn. *sfz*

Tba. *sfz*

Timp. *pp*

Marco

Antonio
hyc! za sta-nik, oj tam cie-pło sro - dze!
To praw-da! zziąbł w/dro-dze więc hyc za ka - fta - nik, po-tem

Andrea
To praw-da! zziąbł w/dro-dze więc hyc za ka - fta - nik, po-tem

Cesare
To praw-da! zziąbł w/dro-dze więc hyc za ka - fta - nik, po-tem

Vln. I *p* *pp* *pp* [arco] *f*

Vln. II *p* *pp* *pp* [arco] *f*

Vla. *p* *pp* *pp* [arco] *f*

Vc. *p* *pp* *pp* [arco] *f*

Db. *p* *pp* *pp* *f*

219

Ob.

Bsn.

Cbsn.

Hn.

C Tpt.

C Tpt.

Tbn.

Tba.

Demela

Marco

Antonio

Andrea

Cesare

Vln. I

Vln. II

Vla.

Vc.

Db.

f

mf

mf

sfz

p

sfz

p

sfz

p

sfz

p

Nad-to do - pie-kasz Mar-co, le-piej pil-nuj kar-ku!

hyc za sta-nik ach, a tam cie - pto Ha, ha, ha, ha!

hyc za sta-nik sro-dze! Ha, ha, ha, ha!

hyc za sta-nik sro-dze! Ha, ha, ha, ha! Nad-to do

hyc za sta-nik sro-dze! Ha, ha, ha, ha!

pizz.

p

pp

pizz.

p

pp

pizz.

p

pp

pizz.

p

pp

arco

mf

[pizz.]

p

pp

mf

230

Fl. *pp* *8va*

Ob. *tr* *p*

Bsn.

Andrea

Cesare *col canto*

Wnio - sek jest stąd ra-do-sny dla De - me - li, z/za-zdro-ści Lu-i-ni pra-wie zwiądł.

Vln. I *[arco]* *pp* *cresc.* *p*

Vln. II *[arco]* *pp* *cresc.* *p*

Vla. *[arco]* *pp* *cresc.* *p*

Vc. *[arco]* *pp* *cresc.* *p*

Db. *[arco]* *pp* *cresc.* *p*

240

Fl. *f* *tr*

Bsn. *f*

Hp. *p* *sim.*

Demela

Cesare

Ja wi-dzę i-nny wy-nik, An-to-nio wie-lki cy-nik,

Vln. I

Vln. II

Vla.

Vc. *mf* *pizz.* *[arco]*

Db. *f*

Allegro come prima

247

Bsn. *f* *tr* *6*

C Tpt. *f*

C Tpt. *f*

Hp.

Demela
cy-ni-kiem za - wsze był cy - ni-kiem z/ca-lych sił.

Antonio
An-dre-a bes-tia ci-cha,

Allegro come prima

Vln. I *pizz.* *mf* *p*

Vln. II *pizz.* *mf* *p*

Vla. *pizz.* *p*

Vc. *3* *6* *pizz.* *p*

Db. *pizz.* *p*

255 *f* *sfp* *sfp* *p* *p* *Allegretto*

Cl.

Bsn.

Hn.

C Tpt.

C Tpt.

Timp.

Marco

Antonio

An-dre-a bes-tia spry-tna, Ty wiesz — jak tra-ć do-brze w/cel! Do Cie-bie u - śmie-cha się ta dziew-ka

Jej mio - dek nie-sie

f *f* *f* *f* *f* *f* *pp* *pp* *pp* *Allegretto*

Vln. I

Vln. II

Vla.

Vc.

Db.

268 rall. . . . A tempo 8va-----

Fl. *pp*

Fl. *pp*

Ob. *mf* *mf* *pp*

Cl. *mf*

Bsn. *mf*

Hn.

Timp.

Marco *8* trzmiel.

Cesare De-me-lo nie zjedz wszy-stkie-go bo bę-dziesz mia - ła wie-lkibrzuch a wie-lkbrzuch dzie - wi-cy nie przy - sto -

Vln. II *mf*

Vla. *mf*

Vc. *mf*

Db. *mf*

rall. . . . A tempo

Allegro molto

280 (8)⁻⁷

Fl. *ff*

Fl. *ff*

Ob.

Cl. *ff*

B. Cl. *ff*

Bsn. *ff*

Hn. *mf*

Hn. *mf*

Timp. *mf*

Marco

Antonio

Andrea

Cesare

Vln. I

Vln. II

Vla.

Vc.

Db.

Gdzie tu jest wo - da, wo-da, gdzie jest wo - da? A ty pół-głów-ku!

Gdzie tu jest wo - da, wo-da, gdzie jest wo - da? Spó -

W/wa-szych gło- wach!

i Gdzie tu jest wo - da, wo-da, gdzie jest wo - da? Spó -

Allegro molto

288

FL. *ff*
tr

FL. *f*

Cl. *f*

B. Cl. *f*

Hn. *f*

C Tpt. *mf*

C Tpt. *mf*

Timp.

Demela
So-wi-zdra-le! Za koł-nierz brać! Wi-no mu schlać!

Marco
Za koł-nierz brać! Wi-no mu schlać!

Antonio
źnio - ny przy-chów - ku! Za koł-nierz brać! Wi-no mu schlać!

Andrea
Za wa-sze zdro-wie za - ko - wie! Ha, ha, ha!

Cesare
źnio - ny przy-chów - ku! Za koł-nierz brać! Wi-no mu schlać!

Vln. I *ff* *p* *ff*
col legno [arco] *8va*

Vln. II *ff* *p* *ff*
col legno [arco] *8va*

Vla. *ff* *p* *ff*
col legno [arco]

Vc.

Db.

Moderato

296

rit. . . . Andante rit. .

Fl. *tr.*

Fl. *ff*

Cl. *ff*

B. Cl. *ff*

Bsn. *f*

C Tpt. *p*

C Tpt.

Tbn. *p*

Tba. *p*

Andrea *p*

Jak pie-rzcha wa - ta - ha!

rit. . . . Andante rit. .

Vln. I *p*

Vln. II *p*

Vla. *p*

Vc. *sfzp*

Db. *sfzp*

p

307 Moderato

Demela

Antonio

Moderato

To ja-kiś no-wy szkic Chry

Vln. I *pp*

Vln. II *pp*

Vla. *pp*

Vc. *pp*

Db. *pp*

Si-gno-ri pa-trzcie, zna-la-złam skarb, skarb ja-kichś bo-skich nie-ziem-skich farb

314

Tbn. *pp*

Tba. *pp*

Hp. [*p*]

Demela

Antonio

stu-saz/wie-cze-rzy szkie je-go rę - ki nie tak się prę - dko ta du - sza u - śmie - rzy

O-to kto gra na

Vln. I *p*

Vln. II *p*

Vla. *p*

Vc. *p*

Db.

323

Poco piu vivo

Timp. *pp*

Demela

Marco

ser-cu tym e-le-gię Tak. Ta prze-klę-ta! ☼ -na tym wi-chrem co za-ćmi-ła la-zu-ry, jej to ro-zwa-żna,

Ten o-braz?

Poco piu vivo

Vln. I *mf* *cresc.*

Vln. II *mf* *cresc.*

Vla. *mf* *cresc.*

Vc. [*pizz.*] [*arco*]

Db. *p*

331 **Molto vivace**

B. Cl. *mf*

Bsn. *f*

C Tpt. *f*

C Tpt. *f*

Tbn. *f*

Tba. *f*

Timp. *cresc. poco a poco*

Demela
mi-ste-rna rę-ka w/Vin-cim za - ta - pia swe smo - cze pa - zu - ry

Cesare
Hej, cho-dźcie bra - cia ży-wo o - glą-dać

Molto vivace

Vln. I *ff* *mf* 6

Vln. II *ff* *mf* 6

Vla. *ff* *mf*

Vc. *ff* *mf*

Db. *ff* *mf*

339

Fl. *mf*

Ob. *mf*

Cl. *mf*

B. Cl.

Bsn. *mf*

Hn. *mf*

Hn. *mf*

C Tpt. *mf*

Marco

Antonio

Andrea

Cesare

Vln. I

Vln. II

Vla.

Vc.

Db.

Hej, Be - ne - zzo! Hej!

Prę-dzej, chodź - cie! Sil - vio! Hej!

Prę-dzej, chodź - cie! Ar-ri - go! Hej!

no - we dzi - wo jak na por - tre - cie już jest na płót - nie! Prę-dzej, chodź - cie! Ar-ri - go! Hej!

348

Hn. *f*

Hn. *f*

C Tpt. *f*

S. D. *f*

Marco
Zo-bacz - cie są-sie-dzi, ku-psy i hra-bio-wie,

Antonio
Zo-bacz - cie są-sie-dzi, ku-psy i hra-bio-wie,

Andrea
Zo-bacz - cie są-sie-dzi, ku-psy i hra-bio-wie,

Cesare
Zo-bacz - cie są-sie-dzi, ku-psy i hra-bio-wie,

Vln. I [pizz.] *p*

Vln. II [pizz.] *p*

Vla. [pizz.] *p*

Vc. *p* *f*

Db. *p* *f*

356

Fl. *f*

Fl. *f*

Ob.

B. Cl. *f*

Bsn. *f*

Hn.

Hn.

C Tpt.

Tbn. *f*

Tba. *f*

S. D.

Vla. *f* arco

Vc.

Db.

363

FL.

Ob.

B. Cl.

Bsn.

Hn.

Hn.

C Tpt.

Tbn.

Tba.

Timp.

Cym.

S. D.

Vla.

Vc.

Db.

f

G. Cassa

f

sfz

sfz

371 **Allegro giocoso**

B. Cl.

Bsn.

Hn.

Hn.

Cym.

Marco

Hej, są - sie - dzi, kup - cy, hra - bio - wie, mni - si, pal - la - dy - ni, hej! Wszy - scy po - słu zni pię - kna wy - mo - wie,

Allegro giocoso

Vln. I [pizz.]

Vln. II **f**

Vla. **f**
pp

Vc.

Db.

378 **Allegro**

Fl. **[mp]**

Ob. **f**

Glock. **f**

Marco

cho - dźcie zo - ba - czyć kra - sa - wi - cę! I wy min - stre - le, co ją tak wa - sze o - pie - wa - ją lu - tnie! Już jest por - tret

Allegro

Vln. I **f**

Vln. II **f**

Vla. **f**

Vc. **f**

386

Fl. *ff*
con flauto grande

Ob. *ff*

Cl. *ff*
in A

Bsn. *f*

Tbn. *f*

Tba. *f*

Timp. *f*

Glock.

Marco
już jest na płó - tnie, ot, kra-sa - wi - ca!

Vln. I

Vln. II

Vla. *ff*

Vc. *ff*

Db. *ff*

398

Fl. *con piccolo*

Ob.

Cl.

B. Cl.

Bsn.

Hn.

C Tpt.

Tbn.

Tba.

Timp.

Vln. I *ff* [arco] 3

Vln. II *ff* [arco] 3

Vla. *ff* [arco] 3

Vc.

Db.

poco rit. .

Tranquillo

410

FL. *pp*

Ob.

Cl.

B. Cl. *pp*

Bsn.

Hn.

C Tpt.

Tbn.

Tba.

Timp.

S. D.

Hp. *pp*

Marco

Choir

Tenory Gdzie jest? Gdzie? cud? O - to ją

Basy Gdzie jest ten dreszcz? Gdzie Cud?

Gdzie jest to cu - do? Gdzie jest to cu - do? Gdzie jest? Gdzie? Gdzie? cud?

Vln. I *pp*

Vln. II *pp*

Vla. *pp* pizz. div.

Vc. *pp*

Db. *pp* pizz. div.

poco rit. .

Tranquillo

418 **Lento** **Grave**

Fl. *ppp*

Ob. *ppp*

Cl. *ppp*

Bsn. *ppp* *ff*

C Tpt. *ff*

C Tpt. *ff*

Tbn. *ff*

Tba. *pp* *ff*

Timp. *ff*

Marco
ma - cie!

Choir *ff*
Me - du - za! Je - zus Ma

Vln. I **Lento** *ppp* **Grave** [tutti] *ff*

Vln. II *ppp* *ff*

Vla. *ff*

Vc. *ff*

Db. [arco] *ff*

425

Bsn.

Tbn.

Tba.

Choir

ry - ja! Bo - że chroń od u - da - ru! Precz, krwa - wa śło - za, stra - szy - dło, o

Vln. I

Vln. II

Vc.

Db.

431

Bsn.

C Tpt.

Tbn.

Tba.

Choir

zgro - zo! Sma - ga jak bat! Ła - mie jak

Vln. I

Vln. II

Vc.

Db.

439

Bsn.

Hn.

Hn.

Tbn.

Tba.

Choir

kat! Stra-szy - dło prze-mie - ni - mięw/ka - mię i głaz!

Vln. I

Vln. II

Vla.

Vc.

Db.

446

Andante in B

Cl.

Bsn.

Hn.

Hn.

Orch. Bells

Vln. I

Vln. II

Vla.

Vc.

Db.

458 rit. A tempo Moderato

Cl.

Bsn.

Hn.

Orch. Bells

Gaspara

pp

Przy - by - łam za wcze - śnie, ga - wiedź wo - ła, że mistrz znikł na wie - ki,

Vln. I

Vln. II

Vla.

Vc.

Db.

pizz.

pizz.

468 Poco agitato

Hn.

Hn.

Hp.

Gaspara

a je - dna - k miał tu być, bli - ski czy da - le - ki div. POCO AGITATO dla mni - ewskrze - śnie

Vla.

Vc.

Db.

sim.

p

pp

pp

476 **Poco piu agitato**

Fl. *[mf]*

Bsn. *p*

Hp.

Gaspara
dzie-ła swe-go do - ko - na ja o to pro - sić, bła - gać bę - dę

Vln. I *[mp]*

Vln. II *[mp]*

Vla. *[mp]*

Vc. *[mp]*

Db. *[mp]*

pizz.

Poco piu agitato

483

Fl.

Bsn.

Gaspara
amoroso
nie-chaj pię-kno - ści mo - jej ko - ro - na nie-bę - dzie mgłą śród mgieł — po- ran -

Vln. I

Vln. II

Vla.

Vc.

Db. *arco div.*

501 **Lento** **Poco a poco animato**

Fl.

Ob.

B. Cl.

Bsn.

Hn.

C Tpt.

Gaspara

Vln. I

Vln. II

Vla.

Vc.

Db.

pp *pizz.* *pp* *cresc.*

507

FL. *ff*

FL. *ff*

Ob. *f* *ff*

Cl. *ff*

B. Cl. *f* *ff*

Bsn. *f* *ff*

Hn. *ff*

Hn. *ff*

C Tpt. *f*

Tbn. *ff*

Timp. *ff*

Gaspara
bo za-miast mi-to-snych try-bu-la-rzy za-pa - chnieć mo-że Le-o - nar - - da krew!

Vln. I *ff*

Vln. II *ff*

Vla. *ff*

Vc. *ff*

Db. *ff*

513

FL. Fl. Ob. Cl. B. Cl. Bsn. Hn. Hn. C Tpt. C Tpt. Tbn. Tba. Timp. Vln. I Vln. II Vla. Vc. Db.

ff *mf* *mf*

div.

521 rit. **Andante tranquillo**

Fl. *sfz*

Ob. *sfz* *mf*

Cl. *mf*

B. Cl. *mf*

Bsn. *mf*

Gaspara
To wy, Mi-strzu Vin-ci?

Leonardo
To ja Ga-spa-ro, Racz wy-ba-czyć po-rę,

Vln. I rit. **Andante tranquillo** *p*

Vln. II *p*

Vla. *p*

Vc. *ppp* *p*

Db. *ppp* *p*

Moderato

528

Ob. *mp*

Cl. *bd.*

B. Cl. *p*

Bsn. *p*

C Tpt. *pp*

C Tpt. *pp*

Leonardo
 lecz przy-by-wam z/da - le - ka. Zgie-łku te-go mo-je ser - ce nie jest w/sta-nie przy-jać. W/kraj też da-le-ki nie - ba-wem prze-mkne

Vln. I *p*

Vln. II *p*

Vla. *p*

Vc. *p*

Db. *pizz.* *arco* *pizz.* *arco*

536

B. Cl. *mf*

Bsn.

Hn. *sfz*

Hp. [*mf*]

Gaspara Po-gróż-ka czy to żart? Ja się ich nie

Leonardo si. To-bie o-znaj-mić pra-gną-łem, por-tre-tu nie zo-ba-czysz wię-cej To

Vln. I *sfz*

Vln. II *sfz*

Vla. *sfz* *mf*

Vc. *mf*

Db.

543 **Animato**

Fl. *p*

Fl. *p*

B. Cl. *p*

Bsn. *p*

Gaspara
złę - knę! Lecz z/ja-kim czo-łem wstą - pić przed dwór ksią-żę - cy?

Leonardo
świę-ta pra - wda. A z/ja-kim ser-cem bę - dę ma -

Animato

Vln. I *f*

Vln. II *f*

Vla. *mf* *f*

Vc. *f*

Db. *f*

Animato

553

Fl.

Ob.

Cl.

B. Cl.

Bsn.

Hn.

Hn.

Tbn.

Gaspara

Leonardo

Vln. I

Vln. II

Vla.

Vc.

Db.

je?

do - tknie, w/a-go nii sła-nia się ma du - sza.

Straszli-wie dzi-siaj brzmią_ twe sło - wa ni-by pie - szczą lecz

że mię-dzy mną a lu - dźmi sta

Animato

558

Fl. *ff* 8va 5

Fl. *ff* 5 5

Ob. *ff*

Cl. *ff*

B. Cl. *ff*

Bsn. *ff* *mf* *mf*

Hn. *f*

Hn. *f*

C Tpt. *f*

C Tpt. *f*

Tbn. *f* *mf*

Tba. *f*

Timp. *mf*

Gaspara

Leonardo

krwa - - we...
ne - laś ty. Za - ćmi-laś wszech - świat

Vln. I *ff* 8va 5 *f*

Vln. II *ff* 5 *f*

Vla. *ff*

Vc. *ff*

Db. *ff*

Agitato

564

B. Cl.

Bsn.

Tbn.

Timp.

Leonardo

za - ło - bne-mi kro - sny? **Agitato** Że sny mo - je u - le - cia - ły, sta - ły się du - mne wi - te - zie ja

Vln. I

Vln. II

Vla.

Vc.

Db.

572

B. Cl.

Bsn.

Leonardo

ko że - bra - cy, już rdza się gnie - ździ po świe - tmem że - le - zie w/szy - sza - kach gnie - zdzą się

Vln. I

Vln. II

Vc.

Db.

578

Ob.

Cl.

Bsn.

Hn.

Hn.

Tbn.

Tba.

Gaspara

Leonardo

Vln. I

Vln. II

Vla.

Vc.

Db.

f

f

ff

f

f

ff

f

ff

f

ff

ff

ff

ff

W/o-czach twych prze - ra - żli - we bla - ski!

pta - cy? Na to masz ja - sne i nie - chmu-rne czo - ło?

6

6

ff

ff

ff

ff

ff

ff

584 **Lento** **Allegro**

B. Cl. *mf*

Bsn. *mp*

Hn. *sf* *p*

Hn. *sf* *p*

C Tpt. con sord. *mf*

C Tpt. con sord. *mf*

Tbn. *sf*

Tba. *sf*

Gaspara
Spoj-rze - nie tve do głę - bi mnie prze-ni - ka... Złe ja-kieś my - śli ma - cie Le - o -

Vln. I **Lento** **Allegro** *mf* *mf*

Vln. II *mf*

Vla. *mf*

Vc. *mf*

Db. *mf* pizz[arco] 3

591

Ob. *sf* *mf* *mf*

Cl. *sf* *mf*

B. Cl. *mf*

Hn. *sf* *sf*

C Tpt. *sf*

C Tpt. *sf*

Tbn. *sf*

Tba. *sf*

Hp. *mf*

Gaspara
nar - do coś stra-szli - we - go pa - trzy Wam z/o-bli - cza

Vln. I

Vln. II

Vla.

Vc. *pizz.[arco]* *div.*

Db. *sfz*

607 rit. - Poco piu mosso

Fl. *mf*

Ob. *mf*

Cl. *mf*

B. Cl. *mf*

Bsn. *mf*

Gaspara

Leonardo

Vln. I *mf* *f*² 2

Vln. II *mf* *f*² 2

Vla. *mf* pizz. div. arco *f*² 2

Vc. *mf* *f*² 2

Db. *mf* *ff*

Ach, więc bę-dziesz koń - czył? Tyś

myśl - ny. Bo nadot-knię - cie two-je-go bi - cza znie wag i krwa - wą mio-ta-nie po-gar - dą

614

Fl. *f*

Ob. *f*

Cl. *f*² *2*

B. Cl. *tr*

Bsn. *mf*

Hn. *mf*

Hn. *mf*

Tbn. *mf*

Tba. *mf*

Gaspara
jest na-pra-wdę wie - lki o Le - o - nar - do Ach,kończ - czem - prę - dzej,

Leonardo
O - br - zą nie - po - ję - tą od - pla - cę wam por - tre - tem!

Vln. I *f*² *2* *mf*

Vln. II *f*² *2* *mf*

Vla. *pizz. div.* *mf*

Vc. *mf*

Db.

620

Fl. *f* *pp*

Ob. *f* *p* *p*

Cl. *mf* *pp*

B. Cl.

Bsn.

Hn.

C Tpt. *sfp*

Tbn. *mf* *sfp*

Tba. *mf* *sfp*

Gaspara
to bę-dzie hu - czneścię - to! Ach!... te dłu-gie cie - nie...

Vln. I *f²* *pp*

Vln. II *f²* *pp*

Vla. *arco* *f²*

Vc. *f²*

Db. *ff*

Largamente maestoso

630 **Molto agitato**

Fl. *f*

Fl. *f*

Ob. *f*

Cl. *f*

Bsn. *f*

Hn. *f*

Hn. *f*

C Tpt. *p*

C Tpt. *p*

Gaspara
Ten chrzest u - pior-nych ko - lumn, Le - o-nar - do!

Leonardo
Ga - spa-ro! To ar-cha - nie - li pod strop się zle-

Molto agitato

Vln. I *f*

Vln. II *f*

Vla. *p*

Vc. *f*

Db. *f*

Largamente maestoso

644

rit. Allegro moderato

Fl.

Ob.

Bsn.

Hn.

Hn.

Tbn.

Tba.

Timp.

Leonardo

Choir

Allegro moderato

Vln. I

Vln. II

Vla.

Vc.

Db.

652 *Agitato*

Fl. *f*

Ob. *f*

Cl. *f*

Bsn.

Hn.

C Tpt. *p* con sord. *p*

C Tpt. *p* con sord. *p*

Tbn. *p*

Timp. *f*

Gaspara

Choir
 szy - cie sło - wi - ka trel! Szal wio - sny, wio - sny czar! Ach, wi - taj wio - sno ró - że ściel!

Vln. I *ff* *p*

Vln. II *ff* *p*

Vla. *tr* *ff*

Vc. *ff*

Db. *ff*

Agitato

659

Fl. *mf*

Ob. *mf*

Bsn. *mf*

Hn. *p*

Hn. *p*

C Tpt.

C Tpt.

Gaspara
lud-ni zgra - ją du- chów! _____ Co mó- wisz?

Leonardo
U-mar - li z/gro-bów wsta - ją...

Vln. I *8va*

Vln. II

Vla.

Detailed description of the musical score: The score is for page 68, measures 659-664. It is in a key signature of three flats (B-flat major or D-flat minor) and a 3/4 time signature. The woodwind section includes Flute (Fl.), Oboe (Ob.), Bassoon (Bsn.), and Horns (Hn.). The brass section includes two Trumpets (C Tpt.). The string section includes Violins I (Vln. I), Violins II (Vln. II), and Viola (Vla.). There are two vocal parts: Gaspara and Leonardo. Gaspara's lyrics are "lud-ni zgra - ją du- chów! _____ Co mó- wisz?". Leonardo's lyrics are "U-mar - li z/gro-bów wsta - ją...". The Flute part has a *mf* dynamic and a long note in measure 664. The Oboe part has a *mf* dynamic and triplet patterns in measures 659-661. The Bassoon part has a *mf* dynamic and a long note in measure 664. The Horns part has a *p* dynamic and long notes in measures 663-664. The Trumpets part has a *p* dynamic and triplet patterns in measures 663-664. The Violins I and II parts have a *8va* marking and triplet patterns in measures 663-664. The Viola part has triplet patterns in measures 663-664.

Maestoso

666

Fl. *f*

Fl. *f*

Ob. *f*

Cl. *f*

B. Cl. *f*

Bsn. *f*

Hn. *f*

Hn. *f*

C Tpt. *f*

Tbn. *f*

Tba. *f*

Gaspara

Leonardo

Dła-wi mnie strach!

U-mar-li z/gro-bu wsta - ją... Przy-szedł za - pla - ty czas!

Maestoso

Vln. I *f*

Vln. II *f*

Vla. *f*

Vc. *f*

Db. *f*

679 (8) **Moderato**

Fl.

Fl.

Ob.

Cl.

B. Cl.

Bsn.

Hn.

Hn.

C Tpt.

C Tpt.

Tbn.

Tba.

Timp.

Gaspara

Leonardo

Vln. I

Vln. II

Vla.

Vc.

Db.

trwo - ga! To por-tret? Ser-ce się za-lom od-ję - lo To ja?!
To Ty! Nie-sy-ta krwi!

Moderato

687

Fl. *f* *con piccolo*

Ob.

Cl.

B. Cl.

Bsn. *f*

Cbsn. *f*

Hn.

Hn.

C Tpt.

C Tpt.

Tbn.

Tba.

Gaspara

Choir *unisono*
Co za po - twór co za zja - wa wszy - stkich śmier - cią

Vln. I

Vln. II

Vla.

Vc.

Db.

694

Fl.

Fl.

B. Cl.

Bsn.

Cbsn.

C Tpt.

Tbn.

Tba.

Choir
nas na - pa - wa.

Vln. I

Vln. II

Vc.

Db.

701

Fl.

Fl.

Ob.

Cl.

B. Cl.

Bsn.

Cbsn.

Hn.

Hn.

C Tpt.

C Tpt.

Tbn.

Tba.

Timp.

Cym.

Vln. I

Vln. II

Vla.

Vc.

Db.

G. Cassa

KOMENTARZ KRYTYCZNY

Opera fantastyczna „Meduza” Ludomira Różyckiego jest ostatnim dziełem scenicznym, którego rekonstrukcji po II wojnie światowej podjął się ten kompozytor. Na podstawie zgromadzonych źródeł (rękopisów partytury, znajdujących się obecnie w Bibliotece Uniwersytetu Warszawskiego) można przypuścić, że proces odtwarzania opery mógł rozpocząć się jeszcze pod koniec 1951 roku. Zasadnicza praca nad materiałem nutowym przypadła na 1952 rok, a dzięki zapiskom kompozytora na końcu egzemplarzy każdego aktu wiemy, że ukończył je między lutym a końcem października.

Z całą pewnością rekonstrukcja tej opery, była najtrudniejszym wyzwaniem dla kompozytora, którego podjął się po wojnie. W tragicznych wydarzeniach powstania warszawskiego wśród wielu dzieł, uległa zniszczeniu partytura i głosy orkiestrowe „Meduzy”. Był to jedyny ślad po warszawskiej premierze i zarazem jedynej inscenizacji tej opery, która miała miejsce w 1912 roku. Szczęśliwym trafem zachował się wyciąg fortepianowy „Meduzy”, najprawdopodobniej tylko dzięki temu, że został wydany stosunkowo niewielkim nakładem w Berlinie przez Leopolda Kronenberga. Po specjalnie wyemitowanym anonsie radiowym odnalazł się jeden z egzemplarzy, który pośpiesznie wysłano kompozytorowi. Na podstawie notatek Różyckiego w rękopisach „Meduzy” można stwierdzić, że praca odbywała się w Katowicach oraz Zachełmiu. Kompozytor pozostawił 2 egzemplarze każdego z aktów, przy czym zmianie uległo ich dotychczasowe nazewnictwo. Pierwotny prolog stał się pierwszym aktem, pierwszy akt – drugim, a drugi – trzecim.

Innym problemem, z którym od samego początku borykał się Różycki, było libretto. W zachowanym wyciągu fortepianowym jest wykorzystany niemiecki przekład autorstwa Stefanii Goldenring. Oryginalne libretto Cezarego Jellenty zostało wydane nakładem kompozytora i dramaturga, a rozpowszechnione przez czołowe przedwojenne wydawnictwo Gebehtnera i Wolffa. W zrekonstruowanych partyturach tylko szczątkowo został podpisany polski tekst, co w wielu przypadkach wymagało zmiany rytmu, wynikającej z prozodycznych różnic z językiem niemieckim. Część tekstu jest podpisana ołówkiem, zarówno w języku niemieckim oraz polskim, najprawdopodobniej przez żonę kompozytora – Stefanię Różycką oraz wnuczkę Marię Różycką. Te adnotacje wraz z częściowymi uzupełnieniami tekstu dokonany przez samego twórcę (niebieskim atramentem) są zawarte przede wszystkim w egzemplarzu wyciągu fortepianowego, będącego w zbiorach Biblioteki Uniwersyteckiej, a który służył Różyckiemu przy orkiestracji i rekonstrukcji opery.

Moja praca nad redakcją „Meduzy” przebiegała wedle sprecyzowanego planu. Ponieważ okazało się, że egzemplarze partytury różnią się w zakresie instrumentacji oraz wyboru materiału muzycznego, przyjąłem, iż należy podążać za najpóźniejszym źródłem, uznając, że Różycki chciał poprawić lub uzupełnić pewne fragmenty, a pierwsze egzemplarze należy raczej potraktować jako brudnopis. Niemniej, w toku pracy okazało się, że owe brudnopisy zawierają pełniejsze informacje w zakresie dynamiki, rytmiki partii wokalnych, a w przypadku pierwszego aktu, są jedynym źródłem orkiestracji fragmentu początkowego opery. Należy również, zaznaczyć, że w niektórych partiach rękopis różni się – głównie w zakresie harmonii – od wyciągu fortepianowego. W takich miejscach, uznałem, że należy podążać za materiałem wyciągu, w którym również są obecne niewielkie korekty harmonii, czy raczej poprawki błędnie wyedytowanych znaków chromatycznych. Największym wyzwaniem była jednak adaptacja partii wokalnych i ich dostosowanie do polskiej wersji libretta. W chórze finałowym pierwszego aktu, należało uzupełnić tekst, czego dokonałem poprzez tłumaczenie z języka niemieckiego czterech brakujących wersów.

Różycki dokonał znacznej redukcji materiału muzycznego w powojennej rekonstrukcji partytury. Z pierwszego aktu wykreślił: chór „Ach Śmierci, przybądź, zleć”, pierwsze wejście Demeli (a w 1 egzemplarzu także i trzecie), chór zamaskowanych oraz duet Demeli i Gaspary. W sumie zostało wykreślonych aż 345 taktów (dla porównania –

zachowano 373). Na podstawie biografii kompozytora, autorstwa A. Wieniawskiego, J. Kańskiego oraz M. Kamińskiego wiemy, że podczas premiery w 1912 roku, jako rodzaj uwertury, a raczej preludium, został wykonany poemat symfoniczny „Mona Lisa Gioconda”, którego materiał muzyczny leży u podstaw powstania „Meduzy”.

Drugi akt został zredukowany w największym stopniu. Kompozytor wykreślił aż 723 takty (pozostawił 663), wśród których znalazł się fragment arii Leonarda oraz jego duetu z Gasparą, a także część duetu z Demelą. Usunięta została scena zbiorowa Luiniego z chórem, a także skrócona scena finałowa (monolog Leonarda). W drugim akcie został zacytowany obszerny fragment „Mona Lisy Giocondy” z dodaną partią wokalną Leonarda i Gasparę, wraz z adnotacją kompozytora, aby porównać orkiestrację z pierwotną instrumentacją zawartą w poemacie symfonicznym.

W ostatnim akcie Różycki dokonał najmniejszej redukcji – usunął 177 taktów, wśród których znalazły się fragmenty sceny zbiorowej uczniów da Vinci z Demelą oraz finałowego duetu Leonarda z Gasparą. Warto dodać, że drugi egzemplarz partytury jest napisany inną ręką. Jest to właściwie kopia pierwszego egzemplarza trzeciego aktu, różniąc się jedynie w nielicznych, błędnych próbach odczytania rękopisu. Co ciekawe, Różycki postanowił zmienić zakończenie opery wprowadzając chór, komentujący odsłonięcie przez Gasparę portretu przedstawiającego tytułową postać. Kompozytor użył sekwencji „Dies Irae”, zamiast pierwotnego 6-taktowego zwieńczenia opery, dalekiego echa „Toski” G. Pucciniego.

W moim odczuciu znaczne redukcje mogą wpłynąć jedynie pozytywnie na całość narracji i odbioru „Meduzy”. Usunięte fragmenty opery nie wpływają przede wszystkim na główną akcję sceniczną, której ciężar wyraźnie jest przeniesiony przez Różyckiego na głównych bohaterów i ich relacje – Luiniego z Gasparą, Demeli z Leonardem, Leonarda z Gasparą oraz wśród uczniów da Vinci. Libretto Jellenty zawiera wiele strof, w których bohaterowie analizują i uzewnętrzniają własne emocje i przemyślenia, co jest wyraźną alegorią zmian estetycznych i filozoficznych na początku dwudziestego stulecia. Różycki postanowił pójść z duchem czasu, a także z własną tendencją do budowania form scenicznych interesujących jak najszerszą publiczność, jak ma to wyraźne zastosowanie w „Młynie diabelskim” czy „Lili chce śpiewać”.

Istnieje pewien rozdźwięk między librettem, a muzyką, który najbardziej dobitnie pokazuje redukcja tak sporego materiału muzycznego drugiego aktu. Wewnętrzne rozterki Leonarda, Gasparę czy nawet Luiniego, najmniej interesują Różyckiego. Można też odnieść wrażenie, że sam niezbyt dobrze czuł się we wzmacnianiu takich literackich fragmentów, by spojrzeć chociażby od strony muzycznej, ale również instrumentacyjnej na całą scenę z Rapsodem na początku drugiego aktu. Prawdziwe mistrzostwo Różycki odkrywa w najbardziej lirycznych oraz zbiorowych fragmentach, w których jego rzadko spotykana umiejętność do kształtowania bliskich głosowi ludzkiemu linii wokalnych wraz z naturalnym rozwojem narracji i kształtowaniem kulminacji znajduje swoje miejsce na najwyższym poziomie.

Maciej Tomaszewicz

ISMN 979-0-9020204-0-4

9 790902 020404

ISMN 979-0-9020204-3-5

9 790902 020435